БУТУН ДУН'Е ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

№ 176
13 ОКТЯБРЬ ЧОРШАНБА 1954 ЙИЛ
БАҲОСИ 20 ТИЙИН.

УЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ, ШАҲАР КОМИТЕТЛАРИ, МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР СОВЕТЛАРИНИНГ ОРГАНИ

БУГУНГИ СОНДА:

Совет-Хитой музокаралари тўғрисида Ахборот (1-нчи ва 2-нчи бетлар).
Узбекистон ССР Олий Совети Президиуми, Узбекистон ССР Министрлар Совети ва Узбекистон КП Марказий Комитетида (1-нчи бет).
СОВЕТ ҚУРИЛИШИ. **Н. Туркова.** — Меҳнаткашларнинг талаблари ва шикоятларига э'тиборни кучайтирайлик (2-нчи бет).
ПЕДАГОГИКА ТЕМАСИДА СУҲБАТ. **У. Ниёзов.** —Уйда болага қулай иш шароити яратиб берайлик (2-нчи бет).
Йиғим-теримда илғорлар тажрибасини кенг қўлланиб, пахта тайёрлаш сур'атини янада оширайлик! И. Иброҳимов. — Пахта тайёрлаш планини муддатидан илгари бажарамиз. **Қ. Аҳмедов.** — Пискент районида пахтани машина блан теришга аҳамият берилмаётир (3-нчи бет).
ЧОРВА ҚИШЛОВИГА ПУХТА ТАЙЕРЛАНАЙЛИК. **Ш. Кузанбоев.** — Ем-хашак тайёрлашга бу йил ҳам э'тибор берилмаётир (3-нчи бет).
Совет Иттифоқи ҳукумат делегациясининг Германия Демократик Республикасида бўлишига доир (4-нчи бет).
Аралаш Совет-Болгария жамиятларидаги совет ҳиссасини Болгария Халқ Республикасига топшириш тўғрисида Совет-Болгария аҳбороти (4-нчи бет).
Ф. Изюмников. — Машина-экскаватор станцияларининг ишига кўпроқ э'тибор берилсин (4-нчи бет).

Меҳнаткашларнинг шикоят-аризаларига жиддий э'тибор берайлик

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси совет давлат аппаратларининг кенг меҳнаткаш омма блан алоқасини мустаҳкамлаш масаласига алоҳида э'тибор бериб келмоқда. Чунки, бизнинг давлат аппаратимиз омманинг активлиги блан, унинг қўллаб-қувватлаши блан кучлидир. Шунинг учун ҳам партия меҳнаткашларни энг оммавий ташкилот бўлган Советларнинг иш фаолиятига, давлатни идора этиш ишларига кенг жалб этишни та'мин этмоқда.

Совет ташкилотларига ишчи, хизматчи ва колхозчилардан ҳар куни кўплаб хат, ариза ва шикоятлар келиб туради. Бу хат ва аризаларда меҳнаткашлар совет давлатига бўлган муҳаббат ва ишончларини изҳор қилиш блан бирга, умумхалқ ишига фойдали бўлган таклифларни илгари сурадилар. Бу ариза ва шикоятларда ба'зибир совет, хўжалик ташкилотлари ва уларнинг раҳбарларининг ишларидаги камчиликлар очиб ташланади ва бу камчиликларни бартараф қилиш масалалари ўртага қўйилади. Шунинг учун ҳам совет ташкилотлари меҳнаткашларнинг хатларига, ариза ва шикоятларига зўр э'тибор блан қарашлари, уларни ҳартомонлама чуқур ўрганишлари зарур.

Коммунистик партия совет кишиларини камчиликларга қарши кескин кураш олиб бориш руҳида тарбиялаб келмоқда. Шунинг учун ҳам ҳарбир совет ватанпарвари ишдаги камчиликларни кўрганларида унга тоқат қилаолмайди, бунга қарши раҳмсиз курашади, ишда хато ва нуқсонга йўл қўйган киши ким бўлишидан қат'ий назар, унинг камчиликларини рўй-рост танқид қилади. Бу эса ишимизга фойда келтиради, камчиликларнинг ўз вақтида олдини олишга ёрдам беради. Ҳарбир меҳнаткашнинг совет муассасаларига юборган хатларида ана шу олижаноб хислатлар ўз ифодасини топгандир.

Ҳарқандай совет, хўжалик ходими қандай мансабда бўлишидан қат'ий назар, меҳнаткашларнинг ариза ва шикоятларига, хатларига э'тибор блан қулоқ солиши ва сигналларнинг оқибати учун кураш олиб бориши лозим. Афсуски, бу муҳим вазифага областимиздаги айрим ташкилотлар ва уларнинг раҳбарлари етарли э'тибор бермаётирлар. Улар меҳнаткашларнинг ариза ва шикоятларини, хатларини кўриб чиқиш, ўрганиш, текшириш ишларини иккинчи даражадаги иш деб қарамоқдалар. Шунинг оқибатида меҳнаткашларнинг талаблари ойлаб кўрилмасдан, амалга оширилмай қолиб кетади. Бунга Юқоричирчиқ район ижроия комитетини мисол қилиб кўрсатиш мумкин. Юқоричирчиқ район партия комитетининг секретари Ким, район ижроия комитетининг раиси Абдуллаев ўртоқлар бу масала юзасидан матбуотда танқид қилинган бўлсалар ҳам, танқиддан тегишли хулоса чиқариб олмаётирлар. Шу йил март ойида Болта қишлоқ советидаги «Социализм» колхозининг бир группа а'золари колхозда қишлоқ хўжалик Уставининг бузилиши ҳамда колхоз правление раиси ва бошланғич партия ташкилоти секретарининг нотўғри иш услубини кўрсатиб хат ёзган эдилар. Район раҳбарлари бу жиддий масалани тезроқ ҳал этиш, колхоз правлениесига ва партия ташкилотига ёрдам бериш ўрнига ишни 6 ойлаб чўзиб юбордилар. Ишнинг бу қадар узоқ чўзилиши колхоз ишига салбий та'сир қилди.

Шунингдек Тошкент шаҳар Октябрь район коммунал хўжалик бўлимида ҳам ариза ва шикоятларни ўз вақтида кўриб, ҳал қилмаслик ҳоллари давом этмоқда. Октябрь район коммунал хўжалик бўлимига шу йилнинг ўзида тушган 700 шикоят-аризадан 65 процентигина ҳал қилинган. Кўп шикоятлар ойлаб қаралмай ётмоқда. Район коммунал хўжалик бўлимининг мудири ўртоқ Норматов эса бу фактларга бепарволик блан қарамоқда.

Партия, совет, хўжалик ташкилотлари шуни эсдан чиқармасликлари зурурки, бирор ташкилотга мурожаат қилган киши ўз хати ва аризасининг тақдири нима блан тугашини ошиқиб, интизорлик блан кутади, ҳарбир хатга, ҳарбир ариза ва шикоятга аниқ ва тўла жавоб олишни, ўз талаб ва эҳтиёжларининг тезда қондирилишини истайди. Шунинг учун ҳам ҳарбир ташкилот, ҳарбир раҳбар ходим меҳнаткашларнинг ариза ва хатларини ҳартомонлама ўрганиб, хат ёзувчини тўла қаноатлантирадиган жавоб юборишлари, ариза эгасининг талаби қондирилмаган тақдирда эса, унинг сабабларини тўла кўрсатиб ўз вақтида хабар қилишлари зарур.

Аммо совет аппаратларида шундай ходимлар ҳам борки, улар узоқдан қараганда мулойим, беозор ва хушмуомила бўлиб кўринадилар, аслида эса, ишни пайсалга солиб, меҳнаткашларни овора қиладилар. Меҳнаткашлар ҳаркуни идорага қатнайберадилар, улар ўз ариза ҳамда шикоятларига на салбий ва на ижобий жавоб оладилар. Масалан, Самарқанд дарбоза, Туршелк тупик, 2-нчи уйда туручи Григорий Сюткин уйини ремонт қилдириш учун ўтган йилдан бери Сталин район ижроия комитетига ва унинг уй-жой бошқармасига қатнайди. Улар хушмуомалалик блан кутиб олиб «эрта кел, индин кел, уйни ремонт қилиб беришни квартал планига киритдик» деб ғалга соладилар. Лекин, уларнинг белгилаган муддатлари ўтиб кетса ҳам, уй ҳозиргача ремонт қилинмай келинмоқда. Меҳнаткашларнинг ариза, шикоят ва хатларига нотўғри муносабатда бўлиш ҳоллари, сансалорчилик, бюрократизм Чиноз, Оржоникидзе ва Янгийўл район ижроия комитетларининг иш услубларида ҳам учрамоқда.

Меҳнаткашларнинг ариза ва шикоятларига бундай муносабатда бўлиш давлат аппарати блан халқ оммаси ўртасидаги мустаҳкам алоқага путур етказиши мумкин. Шунинг учун давлат аппаратининг омма блан алоқасини мустаҳкамлашда, ишдаги камчилик ва нуқсонларни тугатишда муҳим восита бўлган меҳнаткашларнинг ариза, шикоят ва хатларига э'тиборни янада кучайтириш — ҳарбир ташкилот ва унинг хизматчисининг муқаддас бурчидир.

Давлат аппарати блан халқ оммаси ўртасидаги алоқани янада мустаҳкамлашда, меҳнаткашларнинг ариза ва шикоятларини кўриб чиқишда депутатлар муҳим роль ўйнайдилар. Депутатлар меҳнаткашларнинг талаб ва эҳтиёжларини ўрганишлари, ўзларининг халқ хизматкори эканликларини амалда кўрсатиб, хат, ариза ва шикоятларнинг оқибати учун жиддий кураш олиб боришлари лозим.

Халқимиз совет давлат аппаратига зўр ишонч ва чексиз муҳаббат блан қарайди. Халқ ўзининг энг яхши ўғил ва қизларини Совет органларига сайлаган. Халқ ишончини оқлаш, халқ блан бирга, биржон-биртан бўлиб ишлаш — совет ташкилотларининг энг муҳим вазифасидир. Ҳалқ оммаси блан ҳамжиҳат бўлиб ишлаш, уларнинг талаб ва эҳтиёжларига сезгирлик блан қулоқ солиш совет давлат аппаратининг авторитетини янада оширади, унинг янада мустаҳкам бўлишини та'минлайди.

Партия ташкилотларининг энг муҳим вазифаси — совет давлат аппаратига раҳбарликни янада яхшилашдан, совет давлат муассасасида, хўжалик ва бошқа жамоат ташкилотларида меҳнаткашларнинг талаб ва эҳтиёжлари қандай қондирилаётганлигини систематик равишда контрольлик қилиб боришдан иборатдир.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ва Ўзбекистон КП Марказий Комитетида

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ва Ўзбекистон КП Марказий Комитети пахта териш ва тайёрлаш юзасидан областьлар, районлар, МТС лар ва совхозлар ўртасидаги социалистик мусобақанинг 1954 йил 1 октябрьдан 10 октябрьгача бўлган даврдаги якунини кўриб, чиқиб, **қарор қилдилар:**

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ва Ўзбекистон КП Марказий Комитетининг кўчма Қизил байроқлари ўтган ўнкунликда пахта тайёрлаш планини бажаришда юқори кўрсаткичга эришган, давлатга топширилган пахтани юқори сифатли қилиб ўтказган қуйидагиларга берилсин: шу жумладан Тошкент области бўйича:

Мирзачўл районига (район партия комитетининг секретари ўртоқ **Укибоев**, район ижроия комитетининг раиси ўртоқ **Камолиддинов**, район комсомол комитетининг секретари ўртоқ **Азимов**), бу район ўтган ўнкунликда пахта тайёрлашда йиллик планга нисбатан 23,0 процент ўсишга эришган ва давлат пахта тайёрлаш планини 55,7 процент бажарган. Байроқ Сирдар'ё районидан олиб берилсин.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ва Ўзбекистон КП Марказий Комитетининг кўчма Қизил байроғи қуйидагиларда қолдирилсин:

Гулистон районидаги 3-нчи МТСда (директори ўртоқ **Книш**, бош агроном ўртоқ **Шаталин**, бош инженер ўртоқ **Марченко**), бу МТС ўтган ўнкунликда пахтани машинада теришда 68 процент ўсишга эришган ва машинада пахта териш йиллик планини 82,4 процент бажарган.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ва Ўзбекистон КП Марказий Комитетининг кўчма Қизил байроғи **Сталин номли 16-нчи совхозга** (совхоз директори ўртоқ **Бухаров**, партия ташкилотининг секретари ўртоқ **Ойхўжаев**, бош агрономи ўртоқ **Бойметов**, бош инженери ўртоқ **Корниенко**, ишчилар комитетининг раиси ўртоқ **Бобин**) берилсин, бу совхоз ўтган ўнкунликда 22,8 процент ўсишга эришган ва йиллик пахта тайёрлаш планини 43,37 процент бажарган. Байроқ «ВЛКСМ 30 йиллиги» совхозидан олиб берилсин.

«Ўзбекбирлашув»га (ўртоқ Юнусовга) шу қарорга мувофиқ илғор колхозларни, энг яхши теримчиларни ва механик-ҳайдовчиларни мукофотлаш учун область ва районларга 20 та юк автомашинаси, 10 та енгил автомашина, 30 та мотоцикл ва 100 та тикув машинаси юбориш вазифаси юклатилсин.

ОБЛАСТЬ КОЛХОЗЛАРИДА ПАХТА ТАЙЕРЛАШНИНГ БОРИШИ ТЎҒРИСИДА 1954 ЙИЛ 12 ОКТЯБРЬГАЧА БЎЛГАН МА'ЛУМОТ

(процент ҳисоби блан)

Районларнинг номи	Бир кунда	Мавсум бошидан	Районларнинг номи	Бир кунда	Мавсум бошидан
Мирзачўл	1,85	57,55	Бўка	1,63	38,08
Сирдар'ё	1,95	55,31	Бекобод	1,44	36,56
Верхне-волинск	2,02	51,87	Пискент	1,26	35,14
Гулистон	1,88	51,59	Оҳангарон	1,30	34,58
Оржоникидзе	2,13	46,16	Янгийўл	1,82	34,36
Юқоричирчиқ	1,73	45,35	Октябрь	1,39	33,30
Калинин	1,79	44,03	Ўртасарой	1,43	31,95
Чиноз	1,51	41,28	Ўртачирчиқ	1,13	31,04
Оққўрғон	1,64	40,30	Қуйичирчиқ	1,14	24,87
Ховос	1,63	38,93	Паркент	0,93	24,39

Совет-Хитой музокаралари тўғрисида АХБОРОТ

КПСС Марказий Комитетининг биринчи секретари ва СССР Олий Совети Президиумининг а'зоси Н. С. Хрушчев, СССР Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосари Н. А. Булганин, СССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари А. И. Микоян, Бутуниттифоқ касаба союзлари Марказий Советининг Раиси Н. М. Шверник, СССР Маданият министри Г. Ф. Александров, «Правда» газетасининг бош редактори Д. Т. Шепилов, КПСС Москва шаҳар комитетининг секретари Е. А. Фурцева, Ўзбекистон ССР Бинокорлик материаллари саноати министри Е. С. Насриддинова, КПСС Марказий Комитетининг бўлим мудири В. П. Степанов, СССРнинг Хитой Халқ Республикасидаги элчиси П. Ф. Юдинлардан иборат Совет Иттифоқи ҳукумат делегацияси 29 сентябрьдан 12 октябрьгача Хитойда бўлди. Бу делегация Хитой Халқ Республикаси ташкил этилган куннинг бешйиллиги байрами муносабати блан Хитой ҳукуматининг чақириғига мувофиқ келган эди.

Совет делегацияси ХХРда бўлган вақтда бир томондан, делегация а'золари блан, иккинчи томондан, Давлат кенгаши бош министри ва ХХР ташқи ишлар министри Чжоу Энь-лай, бош министр ўринбосарлари Чэнь Юнь, Пин Дэ-хуай, Дэн Сяо-пин, Дэн Цзи-хуэй, Ли Фу-чунь ўртасида Совет-Хитой муносабатлари ва халқаро аҳвол масалалари юзасидан музокаралар олиб борилди.

Музокараларда ХХР раиси Мао Цзэ-дун, ХХР раисининг ўринбосари Чжу Дэ, Хитой Коммунистик партияси Марказий Комитетининг секретари ва халқ вакиллари Умумхитой мажлиси Доимий комитетининг раиси Лю Шао-ци ҳам қатнашдилар.

Музокаралар самимий дўстлик ва ҳамжиҳатлик вазиятида ўтди.

Қуйида Совет Иттифоқи ва Хитой Халқ Республикаси ҳукуматларининг Совет-Хитой муносабатлари ва халқаро аҳвол масалалари юзасидан ҳамда Япония блан муносабатлар ҳақидаги масала юзасидан биргаликда чиқарган декларациялари, Порт-Артур ҳарбий-денгиз базаси масаласи юзасидан, мавжуд аралаш Совет-Хитой акцияли жамиятлари тўғрисидаги масала юзасидан, илмий-техника ҳамкорлиги битими тўғрисида, Ланьчжоу-Урумчи—Олмаота темир йўлини қуриш тўғрисида биргаликда чиқарилган ахбороти э'лон қилинади.

Бундан ташқари, СССР Ҳукуматининг ХХР Ҳукуматига 520 миллион сўм миқдорида узоқ муддатли кредит бериши тўғрисидаги битим ва СССР Ҳукуматининг қўшимча равишда 15 саноат корхонасини қуришда ХХР Ҳукуматига ёрдам бериши ва илгари имзоланган битимда 141 корхона учун мўлжалланган ускуналар етказиб бериш ҳажмини ошириш тўғрисидаги протокол имзоланди. СССРдан қўшимча равишда етказиб бериладиган ускуналарнинг умумий қиммати 400 миллион сўмдан ортиқдир.

Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи ҳукумати блан Хитой Халқ Республикаси ҳукуматининг БИРГАЛИКДА ЧИҚАРГАН ДЕКЛАРАЦИЯСИ

Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи ҳукумати ва Хитой Халқ Республикаси ҳукумати ҳар икки давлат ўртасида ривожланиб бораётган ҳартомонлама ҳамкорлик соҳасида ҳам, халқаро аҳвол масалалари юзасидан ҳам фикрлар тамомила бирхил эканлигини та'кидлайдилар.

Хитой халқининг тарихий ғалабаси ва Хитой Халқ Республикаси ташкил топганидан буён ўтган беш йил ичида Совет Иттифоқи блан Хитой Халқ Республикаси ўртасида дўстлик, иттифоқ ва ўзаро ёрдамлашиш тўғрисида 1950 йил 14 февральда тузилган шартномага тамомила мувофиқ бўлган мустаҳкам ҳамкорликка асосланган муносабатлар қарор топди. Хитой ва совет халқларининг бир-бирларига ўзаро ёрдам беришга, ҳар икки мамлакатнинг иқтисодий ва маданий прогрессига, улар ўртасида қардошларча дўстликни янада мустаҳкамлаш ва кенгайтиришга ёрдам беришга ва бу блан Бирлашган Миллатларнинг мақсадлари ҳамда принципларига мувофиқ суратда Узоқ Шарқда ва бутун дун'ёда тинчлик ҳамда хавфсизликни мустаҳкамлаш учун ёрдам беришга астойдил интилишлари ана шу шартномага асос қилиб олинган.

Тажриба Совет Иттифоқи блан Хитой Халқ Республикаси ўртасида ўрнатилган ҳамкорликнинг буюк ҳаётий кучга эга эканлигини кўрсатди. Бу ҳамкорлик Узоқ Шарқда тинчлик ва хавфсизликнинг мустаҳкам таянчидир ҳамда умумий тинчликни сақлаш ишида муҳим фактордир.

Совет Иттифоқи ҳукумати ва Хитой Халқ Республикаси ҳукумати шуни баён қиладиларки, СССР блан Хитой ўртасида вужудга келган дўстона муносабатлар ҳуқуқий тенглик, ўзаро манфаат, давлат суверенитети ва территориал бутунликни ўзаро ҳурмат қилиш принципларига мувофиқ суратда ҳар икки давлат ўртасидаги бундан буёнги энг яқин ҳамкорликнинг асосидир.

Ҳар икки ҳукумат тинчликни мустаҳкамлашга қаратилган барча халқаро ишларда бундан буён ҳам қатнашишга интилишларида якдилдирлар ва Совет Иттифоқи ҳамда Хитой Халқ Республикасининг умумий манфаатларига таллуқли масалалар пайдо бўлганида ҳар сафар бир-бирлари блан маслаҳатлашадилар, бундан мақсад — ҳар икки давлатнинг хавфсизлигини та'минлашга, Узоқ Шарқда ва бутун дун'ёда тинчликни сақлашга қаратилган ўз хатти-ҳаракатларини мувофиқлаштиришдир.

Ҳинди-Хитойдаги уруш ҳаракатларини тўхтатишга олиб келган ва Ҳинди-Хитойдаги аҳволни ана шу районда яшовчи халқларнинг қонуний миллий манфаатларига муносиб суратда ҳал этиш имкониятини туғдирган Женва кенгаши ҳал этиш вақти келган халқаро проблемаларни қараб чиқишда барча буюк давлатларнинг, я'ни БМТ Уставига мувофиқ, халқаро тинчликни сақлаш юзасидан асосий жавобгарлик ўз зиммаларига юклатилган давлатларнинг иштирок қилиши тинчлик иши учун муҳим аҳамиятга эга эканлигини кўрсатди. Женва кенгаши Хитой Халқ Республикасининг БМТда ўзининг қонуний ўрнини олишига халақит бераётган АҚШ раҳбар доираларининг сиёсати тамомила пуч сиёсат эканлигини ҳам кўрсатди.

Бундай сиёсат ва Қўшма Штатларнинг Хитой Халқ Республикасига нисбатан қилаётган бевосита агрессия актлари ва айниқса ХХР территориясининг бир қисми бўлган Тайвань оролининг Қўшма Штатлар томонидан оккупация қилинишини давом этаётганлиги, шунингдек хитой халқига душман бўлган Чан Кай-ши тўдасига ҳарбий ва молиявий ёрдам берилаётганлиги Узоқ Шарқда тинчликни сақлаш ва халқаро вазиятдаги кескинликни юмшатиш вазифаларига хилофдир.

Ҳар икки ҳукумат корейс халқининг бирлашган, тинчликсевар, демократик Корея давлатига миллат сифатида бирлашишга қаратилган табиий интилишларига хилоф суратда Кореянинг икки қисмга ажратилган ҳолда қолаётганлигини нормал бир ҳол деб ҳисобламайди. Улар Кореяни бирлаштириш муҳим вазифалардан бири эканлигини, бу вазифанинг ҳал этилиши Узоқ Шарқда тинчликни мустаҳкамлаш учун катта аҳамиятга эга эканлигини э'тироф этиб, яқин келгусида Корея масаласи юзасидан манфаатдор давлатларнинг кенг иштироки блан конференция чақириш зарур, деб ҳисоблайдилар.

Совет Иттифоқи ва Хитой Халқ Республикаси Шарқи-Жанубий Осиёда агрессив ҳарбий блок вужудга келтирилишини қат'ий суратда қоралайдилар, чунки ана шу блок ташаббусчиларининг даставвал Осиё мамлакатлари хавфсизлигига ҳамда миллий мустақиллигига қарши қаратилган, шунингдек Осиё ва Тинч океан районида тинчлик манфаатларига қарши империлистик мақсадлари ана шу блокка асос қилиб олинган.

Совет Иттифоқи ва Хитой Халқ Республикаси шуни баён қилишни зарур деб ҳисоблайдиларки, Совет Иттифоқи ва Хитой Халқ Республикаси Осиёдаги ва Тинч океан ҳавзасидаги мамлакатлар блан, шунингдек бошқа давлатлар блан ўз муносабатларини бундан буён ҳам суверенитет ва территориал бутунликни, ўзаро ҳурмат қилиш, ўзаро ҳужум қилишмаслик, бир-бирларининг ички ишларига аралашмаслик, тенглик ва ўзаро манфаатдорлик, тотув яшаш принципларига қаттиқ риоя қилиш асосига қурадилар, бу эса халқаро миқ'ёсда самарали ҳамкорликни ривожлантириш учун кенг имконият очиб беради.

Ҳар икки ҳукумат бундай сиёсат барча халқларнинг, шу жумладан, Осиё халқларининг туб манфаатларига жавоб беражагига маҳкам ишонади. Тинчликни ҳимоя қилиш ишида давлатларнинг биргаликда ҳаракат қилиши асосидагина барча халқларнинг хавфсизлигини ва фаровонлигини та'минлаш мумкин.

Совет ҳукумати ва Хитой Халқ Республикаси ҳукумати ҳал этилмаган халқаро проблемаларни, шу жумладан Осиёга таллуқли проблемаларни ҳал этишга ёрдам бериш учун бутун кучларини сарф қиладилар.

Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи ҳукумати ва Хитой Халқ Республикаси ҳукуматининг Япония блан муносабатлар тўғрисида БИРГАЛИКДА ЧИҚАРГАН ДЕКЛАРАЦИЯСИ

Иккинчи жаҳон уруши тамом бўлганидан кейин Япония Потсдам битимида кўзда тутилганидек, тўла миллий мустақилликка эга бўлиши, ўзининг демократик муассасаларини вужудга келтириши, ўзининг мустақил тинч экономикаси ва миллий маданиятини ривожлантириши керак эди.

Потсдам қарорларини бажариш юзасидан асосий жавобгарлик Америка Қўшма Штатлари зиммасига юкланган эди. Аммо, Японияда асосий оккупация қилиб турувчи давлат бўлган Америка Қўшма Штатлари бу қарорларни қўпол равишда бузди ва япон халқининг манфаатларини поймол этиб, Японияни Сан-Франциско «сулҳ шартномаси»ни ва давлатларнинг юқорида айтилган битимларига хилоф бўлган бошқа битимларни қабул қилишга мажбур этди.

Уруш тамом бўлганидан кейин 9 йил вақт ўтган бўлса ҳам, Япония мустақилликка эга бўлмади ва ярим оккупация қилинган мамлакат ҳолида қолмоқда. Япониянинг территорияси Американинг жуда кўп ҳарбий базалари блан қопланган. Бу базалар тинчликни сақлаш ва Япониянинг тинч ҳамда мустақил ривожланишини та'минлаш вазифаларига сра дахли бўлмаган мақсадларда вужудга келтирилган. Япониянинг саноати ва молияси Американинг ҳарбий заказларига қарам қилиб қўйилган, ташқи савдоси соҳасида Япониянинг қўли боғланган, бу эса Япониянинг экономикасига ва асосан саноатнинг тинч давр эҳтиёжлари учун маҳсулот ишлаб чиқарадиган тормоқларига ҳалокатли та'сир кўрсатади.

Буларнинг ҳаммаси япон халқининг миллий ҳисларини таҳқир этмай қолаолмайди, японларда ишончсизлик муҳитини вужудга келтиради, япон халқининг хилма-хил қобилиятларини бўғиб қўяди.

Япониянинг ҳозирги аҳволи Осиё ва Узоқ Шарқ мамлакатлари халқларида, Япониядан япон халқининг манфаатларига ҳам, Узоқ Шарқда тинчликни сақлаш вазифасига ҳам ёт бўлган агрессив планлар учун фойдаланиши мумкин, деган қонуний хавфсирашни вужудга келтирмоқда.

Совет Иттифоқининг ва Хитой Халқ Республикасининг халқлари Японияга ва ажнабийларнинг манфаатлари йўлида мажбуран қабул қилдирилган ана шу «шартнома» ва битимлар натижасида оғир аҳволга тушиб қолган япон халқига самимий хайрихоҳликларини изҳор қиладилар. Улар япон халқининг четэл қарамлигидан озод бўлиш ва ўз ватанини тиклаш йўлига, бошқа даватлар блан ва биринчи навбатда ўз қўшнилари блан кенг иқтисодий ҳамкорлик муносабатлари ва маданий алоқалар ўрнатиш йўлига ўтиб олиш учун ўзида етарли миқдорда куч топажагига ишонадилар.

Совет Иттифоқи ва Хитой Халқ Республикаси ҳукуматлари Японияга нисбатан ўз сиёсатларида давлатларнинг, улардаги ижтимоий тузум қандай бўлишидан қат'ий назар, тотув яшашлари принципига асосланадилар ва бу тотув яшаш барча халқларнинг ҳаётий манфаатларига жавоб беради, деб ишонадилар. Улар ўзаро манфаатдорлик шартлари асосида Япония блан кенг савдо муносабатларини ривожлантириш, Япония блан мустаҳкам маданий алоқалар ўрнатиш тарафдоридирлар.

Улар Япония блан ўз муносабатларини нормал йўлга қўйиш мақсадида тегишли чораларни кўришга ҳам тайёр эканликларини билдирадилар ва Япония СССР ҳамда ХХР блан сиёсий ва иқтисодий муносабатлар ўрнатиш йўлидаги интилишларида тамомила қўллаб-қувватланади, шунингдек Япониянинг ўзининг тинч ва мустақил тараққий этиши учун керакли шароитни та'минлашга қаратилган ҳарқандай тадбирлари ҳам тамомила қўллаб-қувватланади.

Биргаликда фойдаланилаётган Хитой ҳарбий-денгиз базаси Порт-Артурдан совет ҳарбий қисмларини олиб чиқиб кетиш тўғрисида ва бу базани тамомила Хитой Халқ Республикасининг ихтиёрига ўтказиш ҳақида *СОВЕТ-ХИТОЙ АХБОРОТИ*

Кореяда урушнинг тўхтатилганлиги ва Ҳинди-Хитойда тинчлик тикланганлиги муносабати блан Узоқ Шарқда халқаро вазият ўзгарганлигини ҳисобга олиб, шунингдек Хитой Халқ Республикасининг мудофаа қуввати мустаҳкамланганлигини э'тиборга олиб, Совет Иттифоқи ҳукумати ва Хитой Халқ Республикаси ҳукумати ҳар икки давлат ўртасида ўрнатилган ва тобора мустаҳкамланаётган дўстлик ҳамда ҳамкорлик муносабатларига мувофиқ, совет ҳарбий қисмлари биргаликда фойдаланилаётган Порт-Артур ҳарбий-денгиз базасидан олиб чиқиб кетилади ва бу райондаги иншоотлар Хитой Халқ Республикаси ҳукумати ихтиёрига бепул топширилади, деб келишдилар.

Ҳар икки томон совет ҳарбий қисмларини олиб чиқиб кетиш ва Порт-Артур ҳарбий-денгиз базаси районидаги иншоотларни Хитой Халқ Республикаси ҳукумати ихтиёрига топшириш блан боғлиқ бўлган тадбирларни амалга оширишни 1950 йил 14 февраль Битимига мувофиқ тузилган бирлашган Совет-Хитой ҳарбий комиссияси — Порт-Артурдаги ҳарбий комиссия зиммасига юклашга қарор берди.

Совет қўшинларини олиб чиқиб кетиш ва Порт-Артур ҳарбий-денгиз базаси районидаги иншоотларни ХХР ҳукуматига топшириш 1955 йил 31 майгача тамомланади.

Аралаш жамиятлардаги совет ҳиссасини Хитой Халқ Республикасига топшириш тўғрисида *СОВЕТ-ХИТОЙ АХБОРОТИ*

Совет ҳукумати блан Хитой ҳукумати ўртасида тузилган битимга мувофиқ, 1950 ва 1951 йилларда паритет асосларда тўртта аралаш Совет-Хитой жамиятлари:

Хитой Халқ Республикасининг Синьцзян вилоятида рангли ва нодир металлар чиқариш жамияти,

Хитой Халқ Республикасининг Синьцзян вилоятида нефть чиқариш ва нефть тозалаш жамияти,

Дальний шаҳрида кемалар қуриш ва ремонт қилиш жамияти ва

граждан-ҳаво йўлларини ташкил этиш ва эксплуатация қилиш жамияти тузилган эди.

Ўша даврда ёш Хитой Халқ Республикаси олдида халқ хўжалигини тиклаш вазифалари турар эди. Совет-Хитой жамиятларининг тузилиши ана шу жамиятлар составига кирган корхоналарнинг ишларини қисқа вақт ичида йўлга қўйиш, уларнинг ишлабчиқариш қувватини кескин суратда ошириш ва хўжалик қурилишидаги илғор совет тажрибасидан фойдаланиб, умумий техника савиясини кўтариш имконини берди. Бу блан аралаш жамиятлар ўзларининг ижобий рольларини бажардилар ва Хитой экономикасини тиклаш ҳамда ривожлантириш ишига ўзларининг муайян ҳиссаларини қўшдилар.

(ДАВОМИ ИККИНЧИ БЕТДА)

Аралаш жамиятлардаги совет ҳиссасини Хитой Халқ Республикасига топшириш тўғрисида

СОВЕТ-ХИТОЙ АХБОРОТИ

(БОШИ БИРИНЧИ БЕТДА)

Эндиликда, Хитой Халқ Республикаси ўз хўжалигини тиклаб, биринчи бешйиллик планни муваффақиятли суратда бажараётган бир пайтда, Хитой хўжалик ташкилотлари зарур тажриба тўплаб, аралаш жамиятлардаги корхоналарнинг ишларини ўзлари бошқараоладиган бир пайтда Совет Иттифоқи ва Хитой Халқ Республикаси ҳукуматлари аралаш Совет-Хитой жамиятларидаги совет ҳиссаси 1955 йил 1 январьдан бошлаб Хитой Халқ Республикаси ихтиёрига тамомила топширилади, деган битимга келдилар. Ана шу ҳиссанинг қиммати бирнеча йил мобайнида, Совет Иттифоқига етказиб бериладиган товарлар блан қопланади, бу товарлар Хитой Халқ Республикасидан одатда экспорт қилинадиган моллар бўлади.

Шундай қилиб, ҳозирги вақтда аралаш Совет-Хитой жамиятларида бўлган корхоналар тамомила Хитой Халқ Республикасининг давлат корхоналарига айлантирилади.

Ҳар икки ҳукумат ўзларининг бу қарори Совет Иттифоқи блан Хитой Халқ Республикаси ўртасида ўрнатилган дўстлик муносабатларига мувофиқдир ва тенглик, ўзаро ёрдамлашиш ҳамда бир-бирларининг манфаатларини ҳурмат қилиш асосида иқтисодий ҳамкорликни янада мустаҳкамлашга ёрдам беради, деб якдиллик блан ҳисоблайди.

Илмий-техника ҳамкорлиги тўғрисидаги Битим имзоланганлиги ҳақида

СОВЕТ-ХИТОЙ АХБОРОТИ

Москвада ва Пекинда Совет-Хитой илмий-техника ҳамкорлиги тўғрисида Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи ҳукумати блан Хитой Халқ Республикаси ҳукумати ўртасида музокаралар олиб борилди. Дўстлик ва самимийлик вазиятида ўтган музокаралар 12 октябрьда Пекинда ССР Иттифоқи блан Хитой Халқ Республикаси ўртасида илмий-техника ҳамкорлиги тўғрисидаги Битимни имзолаш блан тугалланди. Битимни ССР Иттифоқи ҳукуматининг ваколати блан СССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари ўртоқ А. И. Микоян, Хитой Халқ Республикаси ҳукуматининг ваколати блан Хитой Халқ Республикаси Давлат кенгаши Бош министрининг ўринбосари ўртоқ Ли Фу-чунь имзолади.

Битимга мувофиқ, Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи ҳукумати ва Хитой Халқ Республикаси ҳукумати халқ хўжалигининг барча соҳаларида тажрибаларни ўртоқлашиш йўли блан ҳар икки мамлакат ўртасида илмий-техника ҳамкорлигини амалга ошириш тўғрисида бир қарорга келдилар.

Ҳар икки томон бир-бирларига техника ҳужжатларини топширадилар, бир-бирларига тегишли ахборатлар бериб турадилар, шунингдек техника жиҳатдан ёрдам кўрсатиш ва ҳар икки томоннинг илмий-техника соҳасида эришган муваффақиятлари блан танишиш учун бир-бирларига мутахассисларни юбориб турадилар.

Техника ҳужжатлари ҳар икки томонга бепул топширилади ва ҳужжатларнинг копияларини тайёрлаш блан боғлиқ бўлган харажатларгина тўланади.

Ҳамкорликни амалга ошириш тадбирларини ишлаб чиқиш ва тегишли тавсияларни ҳар икки ҳукуматга тақдим этиш учун Совет-Хитой комиссияси тузилди. Бу комиссия составига СССР ва ХХРдан еттитадан а'зо тайинланди. Комиссиянинг сессиялари йилига камида икки марта, навбат блан Москва ва Пекинда чақирилади.

Битим беш йиллик муддат блан имзоланди. Агар томонларнинг бири Битимнинг кучини тўхтатишни истаганлигини мазкур муддат тамом бўлишидан бир йил илгари ма'лум қилмаса, Битим шундан кейинги беш йилга ўз кучини сақлаб қолади.

Илмий-техника ҳамкорлиги тўғрисида Совет-Хитой битими тузилганлиги Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи блан Хитой Халқ Республикаси ўртасида ҳар икки мамлакатнинг манфаатларини кўзлаб, шунингдек тинчликни мустаҳкамлаш манфаатларини кўзлаб, ҳамкорликни янада мустаҳкамлаш ишига қўшилган муҳим ҳиссадир.

Ланьчжоу-Урумчи-Олмаота темир йўлини қуриш ва бевосита қатнов уюштириш тўғрисида

СОВЕТ-ХИТОЙ АХБОРОТИ

Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи ҳукумати ва Хитой Халқ Республикаси ҳукумати ўзаро иқтисодий ва маданий алоқаларни мустаҳкамлаш мақсадида ҳар икки томон яқин вақт ичида Хитой территориясидаги Ланьчжоудан Урумчи орқали совет территориясидаги Олмаотагача темир йўл қурабошлайди, деган битимга келдилар. Хитой территориясида бу темир йўлни қуришни Хитой ҳукумати, Совет Иттифоқи территориясида қуришни Совет ҳукумати ўз зиммасига олади. Хитой территориясида мазкур темир йўлни қуришда Совет ҳукумати Хитой ҳукуматига ҳар жиҳатдан техника ёрдами кўрсатади. Бу темир йўлнинг Хитой территориясидаги Ланьчжоудан тортиб Юйминьгача бўлган участкаси 1953 йилдаёқ қурилабошлаган эди.

Цзининдан Улан-Баторгача темир йўл қуриш ва бевосита қатновни уюштириш тўғрисида Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи, Хитой Халқ Республикаси ва Мўғулистон Халқ Республикаси ҳукуматларининг

БИРГАЛИКДА ЧИҚАРГАН АХБОРОТИ

Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи, Хитой Халқ Республикаси ва Мўғулистон Халқ Республикаси ҳукуматлари ўз ўрталарида иқтисодий ва маданий алоқаларни мустаҳкамлаш мақсадида 1952 йил 15 сентябрьда Хитой Халқ Республикаси территориясидаги Цзининдан тортиб, Мўғулистон Халқ Республикаси территориясидаги Улан-Баторгача темир йўл қуриш тўғрисида Битим туздилар. Бу темир йўл Улан-Батордан совет территориясигача борадиган темир йўл блан қўшилади. Цзининдан Эрлянь орқали Хитой чегарасигача темир йўл қуришни Хитой Халқ Республикаси ҳукумати ўз зиммасига олади, Улан-Батордан Дзамин-Удэ орқали Мўғулистон Халқ Республикаси чегарасигача темир йўл қуришни Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи ҳукумати ва Мўғулистон Халқ Республикаси ҳукумати ўз зиммаларига оладилар. Аҳдлашган уч ҳукумат мазкур темир йўлни 1955 йилда қуриб бўлиш ва қўшиш ҳамда бевосита қатновни уюштириш ҳақида бир фикрга келдилар.

С О В Е Т Қ У Р И Л И Ш И

Меҳнаткашларнинг талаблари ва шикоятларига э'тиборни кучайтирайлик

Коммунистик партия ва Совет ҳукумати меҳнаткашларнинг хат ва аризаларига зўр э'тибор блан қараш керак деб та'лим берадилар. Бу хатларда халқнинг активлиги ва ташаббуси, камчиликларга нисбатан муросасиз кураши ифода қилинади. Меҳнаткашлар ўз хатлари блан ишимиздаги камчиликларни кўрсатадилар ва уни тугатишга актив ёрдам берадилар.

Ташкилот ва муассасаларнинг раҳбарлари меҳнаткашлардан жуда кўп хатлар, аризалар ва шикоятлар олиб турадилар. Бу ёзишмаларда совет, хўжалик ва маданий-маиший ташкилотлар ва муассасаларнинг ишларида бўлган камчиликлар очиб ташланади ва танқид қилинади.

Хат ва шикоятларни ўз вақтида кўриб чиқиш айрим раҳбарларнинг ишида бўлган камчиликларни йўқотишга, ўз шахсий манфаатини кўзлаб хиёнат қилучи ярамас шахсларни фош этишга, меҳнаткашларга маданий-маиший хизмат кўрсатишни яхшилашга ёрдам беради.

Хат ва шикоятларга ўз вақтида э'тибор қилиш — қуйидан бўладиган танқидга қулоқ солиш демакдир. Бундай танқид та'сирчан бўлишлиги учун меҳнаткашларнинг сигналларига тезлик блан қулоқ солиш ва тегишли чоралар кўриш лозим.

Меҳнаткашлар депутатлари Фрунзе район Совети биринчи сессияси ижроия комитетга ўз бўлимлари раҳбарларининг меҳнаткашларнинг шикоят ва аризаларига қандай э'тибор қилаётганлиги ҳақида ҳисоботларини эшитиб туришни, меҳнаткашларнинг талаб ва эҳтиёжларига э'тибор бермайдиган шахсларни қаттиқ жазолашни топширган эди.

Район меҳнаткашлари район ижроия комитетига турли масалалар блан мурожаат қиладилар. Улар иморат қилиш учун ер участкаси ажратиб беришни ёки квартираларини ремонт қилиб беришни сўрайдилар, ба'зи аёллар ўз болаларини болалар боқчасига жойлаштиришни сўрайдилар, ба'зи кексалар пенсия ҳужжатларини расмийлаштиришни талаб қилиб келадилар. Район ижроия комитети ва бўлимларининг ходимлари келучиларни яхши кутиб оладилр ва уларнинг талабларини бажаришга ҳаракат қиладилар. Ижроия комитет ходимлари айрим шахсларга алоқадор бўлган ишлардан хулоса чиқариб, бу масалани бутун район миқ'ёсида ҳал этишга ҳаракат қиладилар.

Район ижроия комитети раҳбарлари ва ижроия комитет а'золарининг қабул кунлари белгиланган. Кўпгина меҳнаткашлар қабул вақтида ўз ишларини битириб кетадилар.

Биз ижроия комитет мажлисларида шикоят ва аризаларга оид масалаларни тез-тез кўриб турамиз. Масалан шу йилнинг май ойидан сентябрь ойигача райкомхоз, район уй-жой бошқармаси, район маориф бўлими ва район соғлиқни сақлаш бўлими томонидан меҳнаткашларнинг ариза ва шикоятларини қандай кўрилаётганлиги тўғрисида олти марта масала қўйилди.

Ишнинг шундай уюштирилганлиги яхши натижалар бермоқда. Ҳозирги вақтда ижроия комитетда ва унинг бўлимларида шикоят ва аризалар тез кўриладиган, уларга ўз вақтида жавоб бериладиган бўлди.

Депутат Ф. Ярош бошлиқ бўлган социал та'минот бўлимининг иши бунга мисол бўлаолади. Бу бўлимга ариза ва шикоятлар кўп тушиб туришига қарамасдан, улар кечиктирилмасдан тезда кўрилади. Бу бўлимга 1 сентябрьгача пенсия белгилаш, моддий ёрдам бериш, Улуғ Ватан уруши инвалидларига ёрдам кўрсатиш каби масалалар юзасидан тушган 1455 аризадан 1440 таси кўриб чиқилди, шундан 1384 аризачининг талаби қондирилди.

Ўз шикоятлари ва аризаларига э'тибор берилганлиги ва ўз вақтида жавоб айтилганлиги учун меҳнаткашлардан миннатдорлик билдириб ёзилган кўп хатлар келиб туради.

Шу йил февраль ойида Шелковичная кўчасидаги 25-нчи уйда туручи гражданлар ҳарбий хизматчиларнинг оилалари яшаб турган уйлар капитал ремонт қилиб берилганлиги учун маҳаллий советга ва маҳалла комитетининг раиси Голяновичга ташаккур изҳор қилганлар.

Ижроия комитетга Дубицкий кўчасидаги 4-нчи уйда яшовчи гражданлардан хат келди. Бу гражданлар ўз уйларини тезлик блан капитал ремонт қилишни талаб қилганлар.

Район ижроия комитети текшириш ўтказганда бу уйни ҳақиқатан тезлик блан ремонт қилиш зарурлиги аниқланди. 50 минг сўм сарф қилиниб бу уй капитал ремонтдан чиқарилди.

Ижроия комитетга Баранов кўчасининг 6-нчи уйда туручи меҳнат инвалиди Рогожинлар оиласидан маиший шароитларини яхшилашни сўраб ариза тушган. Район ижроия комитети бу оиланинг турмушини текшириб, оилага ёрдам берди. Шу жумладан бу оилага ёқилғи ҳам берилди. Райкомхоз шофери коммунист ўртоқ Перунов ёқилғини ташиб берди. Шунингдек Педагогическая кўчасидаги 23-нчи ҳовлида яшовчиларнинг уйлари ҳам ремонт қилиб берилди.

Шунинг блан бирга район совети ва унинг бўлимларида меҳнаткашларнинг шикоят ва аризаларини ўз вақтида кўрмаслик ҳоллари ҳам учраган. Масалан, гражданлар томонидан бозорлар, магазинларнинг санитария жиҳатдан яхшиланишини, савдо ходимларининг яхши хизмат кўрсатишларини та'минлашни талаб этган хатларга етарли э'тибор берилмаган эди.

Меҳнаткашларнинг ариза ва шикоятларини текширишда бизнинг ишимизга депутатлар катта ёрдам берадилар. Кўпгина депутатлар шикоятларни ўз жойига бориб кўрадилар ва аризачиларнинг талабларини қондириш учун тегишли тадбирлар кўрадилар. Улар ба'зи масалаларни ижроия комитет мажлисларининг муҳокамасига қўядилар.

Ижроия комитетда депутатларга берилган топшириқлар алоҳида ҳисобга олиб борилади. Йил бошидан бери депутатларга 40 дан ортиқ ариза ва шикоятларни текшириш топширилди. Масалан, гражданка Саушкина ўз болаларини болалар уйи ва болалар яслисига жойлаштиришни сўраган эди. Унинг аризасини депутат ўртоқ Комиссарова текшириб чиқди ва бу масалани ижроия комитет муҳокамасига қўйди. Натижада Саушкинанинг болалари болалар муассасаларига жойлаштирилди ва ўзи ишга кирди.

Маҳаллий советларга сайлов вақтида сайловчилар мактаблар, касалхоналар қуриш, медицина ва савдо муассасаларининг ишларини яхшилаш ва районда ободончилик ишларини яхшилаш юзасидан бирқанча наказлар берган эди. Шунингдек сайловчилар район советининг ишини яхшилаш тўғрисида бирқанча фикрлар баён қилган эдилар.

Район ижроия комитети сайловчиларнинг наказларини бажаришни ўзининг асосий иши деб билди. Маблағ сарф этиладиган тадбирлар 1953—1954 йиллар планига киритилди.

Ижроия комитет наказларни бажаришни контроль қилиш блан бирга бу масала юзасидан депутатлар олдида ҳисоб бериб турди. Район советининг ўнбиринчи сессиясида меҳнаткашлардан тушган 125 наказдан 90 таси бажарилганлиги қайд қилинди.

Тўқимачилик комбинати, «Таштекстильмаш», карборунд заводи ишчилари ўз аризаларида трамвай ва автобус хизматини яхшилашни сўраган эдилар. Ҳозирги вақтда 54-нчи раз'ездгача автобус қатнайдиган бўлди. Шунингдек сайловчиларнинг талабига биноан Саперная, Месткомовская, Шчедовая кўчаларига асфальт ётқизилди.

Шунга қарамай ҳали район советининг ишида жиддий камчиликлар бор. Районда яслилар етишмайди, аҳолига медицина хизмати янада яхшиланиши керак.

Меҳнаткашларнинг уй-жой шароитини яхшилашда якка уй-жой қуриш катта аҳамиятга эгадир. Лекин шаҳар ижроия комитети ва райкомхоз ходимлари ер участкаси ажратиб бериш ишини чўзиб юборганликлари натижасида кўп шикоятлар келиб туради.

Ижроия комитет меҳнаткашларнинг ариза ва шикоятларига ўз вақтида жавоб қайтариш юзасидан бирмунча муваффақиятга эришган бўлсада, ҳали район ижроия комитетининг ба'зи бўлимларида расмиятчилик-бюрократликка тўла барҳам берилган эмас. Биз бундан кейин ҳам меҳнаткашларнинг шикоят ва аризаларини ўз вақтида кўриш, аҳолининг талабини қондириш учун ижроия комитет ва унинг бўлимлари ишини янада яхшилашга ҳаракат қилмоқдамиз.

Н. ТУРКОВА,

Меҳнаткашлар депутатлари Фрунзе район совети ижроия комитетининг раиси.

Р Е Д А К Ц И Я Г А Х А Т Л А Р

Болалар боқчасига э'тибор берилсин

Пахта йиғим-терими даврида ёш болали колхозчи аёлларнинг унумли меҳнат қилишлари учун қулай шароит яратиб беришда болалар боқчалари ва яслилар катта роль ўйнайди.

Броқ Калинин районидаги «Победа октября» колхоз правлениеси ва партия ташкилоти бу муҳим ишга етарли э'тибор бермаётир. Колхоз болалар боқчаси ҳархил ўйинчоқлар блан та'минланмаган. Бу ерда ҳаммаси бўлиб битта туяча, учта белча, битта шохлари синган сигир ўйинчоқ бор, холос. Боқчада болаларга бериладиган овқатларнинг ассортименти хилма-хил эмас, овқатлар сифатсиз тайёрланади.

Боқча мудираси М. Галимова ва тарбиячилар режимсиз иш олиб боришга одатланиб қолганлар. Улар болаларнинг ўз вақтида овқатланиши, ўйнаши ва дам олишига риоя қилмайдилар, болалар учун ҳархил оммавий ўйинлар уюштирмайдилар. Ошхона ва болалар овқатланадиган жойларда санитария-гигиена қоидаларига риоя қилинмайди. Мудира М. Галимова ёш болаларга нисбатан ҳар доим қўпол муомилада бўлади. Юқоридаги тартибсизлик болаларнинг боқчадан безиб кетишларига сабаб бўлмоқда. Ҳозир боқчада рўйхатдаги 36 бола ўрнига 10 бола тарбияланмоқда.

Колхоз правлениесининг раиси Х. Нормуҳамедов ва бошланғич партия ташкилотининг секретари С. Миробидов ўртоқлар боқча ишидаги камчиликларни тезда тугатиб, ёш авлодни тарбиялашга жиддий э'тибор беришлари зарур.

Ю. АБДУВАЛИЕВ,
М. МИРХОЖИЕВ.

Қурилиш ишлари кечиктирилмоқда

Октябрь районидаги «Ўзбекистон» колхозида ўтган йили колхозчилар учун 40 та янги уй-жой қурилиши планлаштирилган эди Шундан 50 проценти битказилиб, фойдаланишга топширилди. Бундан ташқари бу йил янги кўчиб келган хўжаликлар учун 50 та уй битказиб бериш планлаштирилган. Қисқа қилиб айтганда бу йил 70 та уй битиши керак. Аммо энди 5 уйнинг кесак деворлари битди холос. Колхоз учун клуб, газовой сушилка, омборлар қуриш ҳозиргача планлаштирилгани йўқ. Колхоз раиси Байгулов, партия ташкилотининг секретари Қибишев ўртоқлар «колхозда ишчи кучи йўқ» деган баҳона блан қурилиш ишини пайсалга солиб келмоқдалар.

Тошкент область ижроия комитетининг кўчиб келган хўжаликларни жойлаштириш ва уларга ёрдам кўрсатиш бўлимининг мудири ўртоқ Охунов бу аҳволдан хабардор бўлишига қарамай, негадир ҳечқандай чора кўрмай келмоқда.

С. ДОДАБОЕВ.

Чирчиқ электрохимия комбинатида

ИШЛАБЧИҚАРИШДАН АЖРАЛМАГАН ҲОЛДА БИЛИМ ОЛМОҚДАЛАР

Сталин номли электро химия комбинатининг ишчилари, инженер-техник ходимлари ишлабчиқаришдан ажралмаган ҳолда ўз билимларини ошираётирлар.

Ишчилардан 1200 киши мастерлар тайёрлаш курсида, 415 киши кечки ишчи-ёшлар мактабида, 83 ишчи марксизм-ленинизм кечки университетида ҳамда турли касб эгаларидан 232 киши химия-механика ва машинасозлик техникумларида ўқимоқдалар.

Бу йил мастерлар тайёрлаш курсини 40 киши битириб чиқди. Булар орасида Гжкевич, Андирюк ва Кульик ўртоқлар бор.

ОТАЛИКДАГИ МТС ВА КОЛХОЗГА ЁРДАМ

Комбинат коллективи Оржоникидзе, Юқоричирчиқ районларидаги МТС ва колхозларга кўп йилдан бери оталик қилиб, амалий ёрдам бериб келмоқда.

Яқинда Оржоникидзе районидаги МТСга 200 та шестерна, 400 та барабан юборилди. 7 кишидан иборат пайвандчилар бригадаси районнинг «Москва» колхозидаги теплица хўжалиги қурилишида ишлади. Теплица қурилишида мастер Иванчихин, бош механик ёрдамчиси Гольхман, слесарьлардан Пешков, Бадиков ва Таскаревлар қатнашдилар.

Шунингдек Юқоричирчиқ районидаги Андреев номли ва Куйбишев номли колхозларга ем-хашак тайёрлашда ҳам катта ёрдам берилди.

НАМУНАЛИ КУТУБХОНА

Комбинат партия ва касаба союз ташкилотларининг кутубхонасида 21 минг нусҳа китоб бор. Бу кутубхона 1550 китобхонга маданий хизмат кўрсатмоқда.

Кутубхонага шу йилнинг фақат 7 ойи ичида 6700 сўмлик турли сиёсий, бадиий ва техника адабиётлари келтирилди. Кутубхона 17 номда газета ва 16 номда журнал олиб туради.

Кутубхонада турли темаларда лекция ва суҳбатлар ўтказиш яхши йўлга қўйилган. Яқинда «Н. Островскийнинг ҳаёти ва ижоди» ҳамда «Халқаро аҳвол ҳақида» ва бошқа темаларда лекция ўқилди.

ИШЧИЛАР УЧУН УЙ-ЖОЙ БИНОЛАРИ

Комбинат капитал-қурилиш бошқармасининг коллективи ишчи, инженер-техник ходимлар ва хизматчиларга уй-жой бинолари қуриб бериш учун ажратилган 10 миллион сўм маблағдан унумли фойдаланмоқда.

Бинокорлар кўпхонали ҳашаматли уй-жой биноларини Улуғ Октябрь социалистик революциясининг шонли 37 йиллик байрамигача фойдаланишга топшириш мажбуриятини олдилар.

Ж. САРИЕВ.

БОЛАЛАРНИНГ ИЖОДИЙ КЎРГАЗМАСИ

Ўзбекистон ЛКСМ Тошкент шаҳар комитети ва шаҳар халқ маориф бўлими шаҳар мактаблари, пионерлар саройлари, район пионерлар уйлари, ёш табиётшунослар ва ёш техниклар станцияларидаги «Моҳир қўллар», ёш наққошлар, ганч ўймакорлари, ёш физиклар ва химиклар, табиётшунослар ва рассомлар тўгарак а'золарининг ишларидан энг яхшиларини танлаб олиб, Сталин номидаги пионерлар саройи биносида уларнинг ижодий кўргазмасини ташкил қилди.

Кўргазмага қўйилган ишлар орасида Островский номидаги пионерлар саройи наққошлик тўгарагининг а'золари ишлаган катта «Пахта» вазаси, 16 қардош республикаларнинг дўстлигини акс эттиручи «Дўстлик» панноси, ганч ўймакорлик тўгарак а'золари томонидан республикамизнинг 30 йиллик юбилейи шарафига ишланган ганч вазалари, Сталин номидаги пионерлар саройининг «Моҳир қўллар» тўгараги а'золари ишлаган Абу-Али ибн Сино, Навоий, Пушкин, Лермонтовларнинг портретлари кишининг диққатини ўзига жалб этади. Кўргазмага қўйилган экспонатлар ичидаги физика асбоблари, расмлар, турли ўсимликлар бор. Ҳозир кўргазмани ҳар куни шаҳар мактабларининг мингдан ортиқ ўқучи пионерлари ва педагоглари келиб кўрмоқда.

7 октябрь куни Тошкентга меҳмон бўлиб келган Ҳиндистон олий ўқув юртларининг студентлари ва ўқитучилари ҳам кўргазмани тамоша қилдилар. Четэл меҳмонлари ёшларнинг ижодий ишларига юксак баҳо бердилар.

Х. ЖАЛИЛОВ.

ГРУЗИЯ АРТИСТЛАРИНИНГ ГАСТРОЛЬЛАРИ

Қардош Грузия республикаси Давлат ашула ва рақс ансамблининг артистлари Тошкентга келди. Пойтахт меҳнаткашлари уларни зўр мамнуният блан кутиб олдилар.

Биринчи концерт Свердлов номли концерт залида берилди. Концерт Грузия ССРда хизмат кўрсатган сан'ат арбоби, композитор В. Цагарешвилининг «Партия ҳақида қўшиғи» блан бошланади. Ансамбльнинг бир группа солистлари томонидан ижро этилган «Даврули» ва Татеишвили блан Тваберидзелар ижро этган «Картули» рақсларини тамошабинлар зўр қарсаклар блан кутиб олдилар. Шундан сўнг солистка Тедиашвили халқ қўшиғи «Алла»ни зўр маҳорат блан ижро этиб, тамошабинларни қойил қилди. Хор коллективи томонидан ижро этилган «Сулико» ва русча «Рябина» ашулалари, Берадзе, Гулия ва Пирцхалейшвилилар бажарган «Киппили» номли грузинча ханжар ўйини тамошабинларга манзур бўлди.

Шунингдек, Нона Гуния ва бир группа хотин-қизлар томонидан «Шушпари» рақси ғоят усталик блан ижро этилди. Тошкентда қардош Грузия ССР Давлат ашула ва рақс ансамблининг гастрольлари муваффақият блан ўтмоқда.

М. ЛУТФИЛЛАЕВ.

БОЛАЛАР УЙИ КЕНГАЙТИРИЛДИ

Калинин районидаги Сталин номли колхоз территориясига жойлашган 27-нчи болалар уйи 1949 йилдан бери 60 болани тарбиялаб келар эди.

Бу йил тарбияланучиларнинг ташаббуси блан болалар уйининг биноси кенгайтирилмоқда. Тарбияланучилар ўз кучлари блан 23 минг дона ғишт тайёрлаб янгидан тўртта хона қурдилар. Болалар уйига оталик қилаётган абразив заводи бинонинг томини ёпиб берди.

Ғишт қуйиш ва бино қуришда Ўринбой Ўсаров, Турғун Сорибоев, Пўлат Боротов каби комсомол а'золари актив қатнашдилар.

ПЕДАГОГИКА ТЕМАСИДА СУҲБАТ

Уйда болага қулай иш шароити яратиб берайлик

Коммунистик партия ва Совет ҳукумати ёш авлодни ўқитиш ва уларни коммунистик руҳда тарбиялаш тўғрисида ҳамиша ғамхўрлик қилиб келмоқдалар. Болаларнинг муваффақиятли ўқишлари, тарбияланишлари ва юксак маданиятли кишилар бўлиб етишишлари учун барча имкониятлар яратиб берилган. Совет мактабларида та'лим олаётган ўқучилар ўз бурчларини тўғри онглаб, ўқишда яхши натижаларга эришмоқдалар.

Ўқучиларнинг билимдон, юксак маданиятли кишилар бўлиб етишишлари учун мактаб блан оиланинг мустаҳкам ҳамкорликда иш олиб бориши катта аҳамиятга эга. Уйда боланинг дарс тайёрлашини тўғри ташкил қилиш унинг мактабда олган билимини мустаҳкамлашга ёрдам беради.

Бола 7 ёшдан бошлаб мактабга боради. У, жуда муҳим вазифасини бажаришга — билим олишга киришади. Кун сайин у кўпроқ нарса билабошлайди, теварак-атрофдаги нарсалар блан ошна бўлиб боради. Аммо, у ўқитучи гапирган нарсаларнинг ҳаммасини ҳам бирданига тушуниб етишга тўла эришаолмайди. Бола кучи етганича тиришиб ишлайди. У, мактабдан қайттач уйга берилган топшириқларни ҳам бажариши керак. Лекин унинг атрофида жозибали нарсалар шунчалик кўпки, бу нарсалар уни маҳлиё қилади ва хаёлини олиб қочади. Ота-оналар боланинг қат'ий белгиланган режим асосида ишлашга одатланишига жиддий э'тибор беришлари лозим. Бунинг учун уйда ма'лум кун тартибини жорий қилиш керак.

Ўқучининг мактаб ва оиладаги кун тартиби конкрет шароитларга мувофиқ ҳолда тузилиши зарур. Ўқучининг уйдаги турмуши ва ишларини тўғри ташкил қилиш унинг дарсларни яхши ўзлаштиришига ва соғлиғининг мустаҳкамланишига ёрдам беради. Режим кўрсатилган вақтларда ма'лум вазифаларни бажаришнигина эмас, балки ўқучининг ўзи истаган ва қизиққан машғулоти блан шуғулланиши учун ҳам вақтни тартибга солишни кўзда тутади. Кун тартиби шундай тузилиши керакки, унда машғулотларнинг ҳархил тури ва дам олиш вақтининг навбати блан келиши та'минлансин.

Яхши ишламоқ учун нормал ва тартибли дам олабилиш керак. Организм уйқу вақтида тўлиқ дам олади. 7—8 ёшли болалар 11 соат, 9—11 ёшли болалар эса 10 соатта яқин ухлашлари лозим. Болалар ҳаркуни бир мўлжалда уйқуга ётишлари ва бир мўлжалда ўринларидан туришлари шарт. Уларни шу тартибга одатлантириш керак.

Уйқу вақтида яхши дам ололмайдиган боланинг иш қобилияти кам бўлади, тез чарчаб қолади ва унда тажанглик пайдо бўлади. Натижада, у, ҳавсаласиз ва ҳомуш бўлиб юради. Бола эрталаб ўрнидан турганидан кейин жойини йиғиштиради, зарядка қилади, юз-қўлини ювади ва чой ичади. Шундан сўнг мактабга отланади ва бафуржа ўқишга боради.

Ўқучиларнинг дарс машғулотига прогул қилишлари ва кечикиб боришларига йўл қўймаслик керак. Ўқучининг прогули ёмон оқибатларга олиб келади. Қолдирилган бир куннинг ўрнини тўлғазмоқ учун ўқитучи ҳам, ўқучи ҳам бирнеча кун зўр бериб ишлаши зарур бўлади. Бу, бутун синфнинг ишига ҳалал беради. Чунки, бир ўқучининг дарсдан орқада қолиши ёки белгиланган тартибни бузиши ўқитучининг ишини мураккаблаштириб юборади ва бошқаларнинг муваффақиятли ўқишларига халақит беради. Бундан ташқари ўқучиларнинг кечаси узоқ дарс тайёрлашларига ҳам йўл қўйилмаслиги лозим. Болалар бу вақтда чарчаб қоладилар, иш қобилиятлари ёмонлашади. Улар кечқурун ишлаш блан, эрталаб жуда кеч ўринларидан турадилар ва дарс тайёрлаш учун энг яхши бўлган эрталабки соатларни бекорга ўтказиб юборадилар.

Қат'ий кун тартиби фақат боланинг жисмоний жиҳатдан нормал ривожланиши учун ва унинг муваффақиятли ўқиши учун шароит сифатидагина эмас, балки тарбиянинг муҳим воситаси сифатида ҳам зарурдир. Тўғри режим ўқучиларни интизомга солади, уюшқоқликка, ҳарбир ишни ўз вақтида бажаришга ва аниқликка ўргатади.

Биз ўқучининг иш кунини ташкил қилиш ҳақида гапирганимизда болаларни уй-рўзғор ишларини бажаришга жалб қилиш мумкинми? деган савол туғилади. Болаларни уй-рўзғор ишига албатта жалб қилиш зарур. Улар имконияти борича ўз қурби етадиган барча уй ишларини, чунончи, уй қушлари ва ҳайвонларини парвариш қилиш, сув олиб келиш, ўтин ёриш каби ишларни бажаришлари лозим. Бу болаларни жисмоний меҳнатга ўргатади.

Болаларни уй ишлари блан ортиқча банд қилиб қўйиш ҳам ярамайди. Ўқучини оғир, унинг қурби етмайдиган, кўп вақт ва кўп куч талаб қиладиган ишларни бажаришга мажбур қилиш ниҳоятда зарарлидир. Ота-оналар ўқучи дарс тайёрлаш блан машғул бўлган вақтда уни уй-рўзғор ишларини бажаришга мажбур қилмасликлари керак.

Тўғри режим болада меҳнатсеварликни ва иродани тарбиялашга ёрдам беради. Ирода болаларда қийинчиликларни енгиш процессида тарбияланади, мактаб вазифаларини ва оиладаги катталарнинг топшириқларини бажаришда ўқучининг куч сарф қилиши натижасида ирода туғилади. Ўз вақтида уйқудан туриш, эрталаб зарядка қилиш, уй вазифаларини кўриш — буларнинг ҳаммаси ўқучиларда системали равишда малака ва ирода кучини ҳосил қилади. Белгиланган мақсадга эришишда қийинчиликларни муваффақиятли енгаолиш — янги ҳаёт қураётган совет кишисининг энг яхши фазилатларидан биридир.

Оилада мактаб ўқучиси учун тўғри ташкил қилинган режимнинг ташкилий ва тарбиявий аҳамияти ғоят каттадир. Шунинг учун ҳам ота-оналар тўғри режимни астойдил жорий қилмоқлари керак. Бу блан улар болаларнинг яхши ўқиши учун катта ёрдам берган бўладилар. Ўқучининг муваффақиятли ишлаши учун ўқув жойини ташкил қилиш ҳам муҳим аҳамиятга эга. Ҳарбир ўқучининг шуғулланиши учун уйда белгили доимий жой-бурчак, алоҳида столча ажратилиши керак. Ўқучи бу ерда ўзининг ўқув қуролларини сақлайди. Стол, стуллар эса унинг бўйига мувофиқ танланган бўлиши лозим.

Мактаб ўқучисининг нормал ўқиши учун зарур шароитлардан бири, уни дарслик ва ўқув қуроллари блан та'минлашдан иборатдир. Дарслик — болаларни ўқитиш, уларга билим ва тарбия беришнинг қудратли воситасидир. У, уй вазифаларини бажаришда асосий қўлланма ҳисобланади. Ўқитучи томонидан уйда ўқиш, ёзиш бўйича ёки арифметика ва бошқа предметлардан топшириладиган барча уй вазифалари деярлик ҳамавақт дарслик блан боғлиқ бўлади. Уй вазифаларини ва синфдаги ишларни бажариш учун ўқучига фақат дарсликларгина эмас, балки турли хил ёзув аш'ёлари ҳам керак бўлади. Ўғил-қизи мактабда ўқийдиган ҳарбир оилада сиёҳ, ручка (пероси блан) резинка, қора ва рангли қаламлар, бўёқ ва бошқа хил ўқув қуроллари ҳамавақт тахт қилиб қўйилиши керак. Буларнинг ҳаммаси ўқучининг меҳнатини енгиллаштиради, уларнинг яхши ўқишлари учун ёрдам беради.

Уйда ўқучининг дарс тайёрлашини тўғри ташкил қилиш унинг муваффақиятли ўқишининг муҳим шартларидан биридир. Кўпинча болалар уйдаги ўқув машғулотларини ўзларининг ўртоқлари, синфдошлари блан биргаликда ташкил қилишга интиладилар. Бундай ҳолларда нима қилиш керак? Агар бундай машғулотлар тўғри уюштирилса, шубҳасиз, фойдали бўлади. Болалар бирхил характердаги уй вазифасини бажариш устида биргаликда ишлаш блан коллективчилик, биргалашиб ишлаш малакаларини ҳосил қиладилар. Бунда улар ўзларида туғилган саволларни муҳокама қилишлари, қийин вазифаларни тушуниб олишлари учун бир-бирларидан сўраб кўришлари, суҳбатлашувлари ва дарсни бир-бирларига сўзлаб беришлари мумкин бўлади. Одатда бундай машғулотларда яхшироқ ўзлаштиручи ўқучи дарсдан орқада қолучи ўқучига ёрам беради.

Аммо, ота-оналар ўқучилар биргаликда дарс тайёрлаётган вақтларида уй вазифаларининг бажарилишини бир-бирларидан кўчириб олиш ҳолларига мутлақо йўл қўймасликлари керак. Бу хил машғулотларнинг ишчанлик, уюшқоқлик характерда ўтишига ва ҳарбир ўқучининг мустақил ишлаш малакасини йўқотишга олиб келмаслигига э'тибор беришлари зарур. Ўқучиларнинг биргаликда ўтказадиган машғулотлари ўқишда орқада қолучи ўқучилар учун айниқса фойдалидир. Бундай болаларнинг уй вазифаларини бажариш учун яхши ўзлаштирадиган синфдоши ёнига бориши яхши натижа беради.

Уй вазифаларини бажаришни қандай ташкил қилиш лозимлиги мактабда болаларга ўргатилади. Броқ, ўқитучиларнинг маслаҳат ва талаблари ба'зан амалда бажарилмайди. Ота-оналар ўқучиларнинг уйда дарс тайёрлашини тўғри ташкил қилишларига ёрдам бериш учун бу талаблардан аввало ўзлари яхши хабардор бўлишлари лозим. Деярлик ҳамма мактабларда ўқитучилар ота-оналар блан биргаликда ўқучилар учун уй вазифаларини қандай бажаришлари кераклиги ҳақида махсус эсдалик ишлаб чиққанлар. Ота-оналар бу маслаҳатлардан фойдаланиб, ўқучиларни уй ишларини тўғри ташкил қилишга ўргатаоладилар. Оилада мактаб ўқучисининг уй машғулотлари тўғри ва аниқ ташкил қилиниши унинг ўқишдаги муваффақиятларини та'минлайди. Уйда болага қулай иш шароити яратиб бериш — ҳарбир ота-онанинг энг муҳим ва мас'улиятли бурчидир.

У. НИЁЗОВ,

Тошкент шаҳар, 82-нчи ўрта мактаб ўқитучиси.

Йиғим-теримда илғорлар тажрибасини кенг қўллаиб, пахта тайёрлаш сур'атини янада оширайлик!

Илғорларга кўчма Қизил байроқ берилди

Область ижроия комитети ва Ўзбекистон КП область комитети пахта териш ва тайёрлаш юзасидан районлар, машина-трактор станциялари, колхозлар, совхозлар ва қишлоқ советлари ўртасидаги социалистик мусобақанинг 1954 йил 1 октябрьдан 10 октябрьгача бўлган даврдаги якунини кўриб чиқиб, **қарор қилдилар.**

1. Область ижроия комитети ва Ўзбекистон КП область комитетининг кўчма Қизил байроғи **Сирдар'ё** районига (район партия комитетининг секретари **Каримов,** район ижроия комитетининг раиси **Раупов,** район комсомол комитетининг секретари **Худойберганов** ўртоқлар) берилди. Бу район ўнкунликда давлатга йиллик планнинг 22,46 проценти миқдорида пахта топширган.

2. Область ижроия комитети ва Ўзбекистон КП область комитетининг кўчма Қизил байроғи Октябрь районидаги **Пахта МТСига** (МТС директори **Коломейцев,** бош инженери **Редников,** бош агрономи **Капцев,** район партия комитетининг МТС зонаси бўйича секретари **Каримов,** бошланғич партия ташкилотининг секретари **Орипов,** комсомол ташкилотининг секретари **Холманов,** ишчилар комитетининг раиси **Ткаченко** ўртоқлар) берилди. Бу МТС ўн кунликда пахтани машина блан териш юзасидан берилган йиллик топшириқни 18,7 процент миқдорида бажарган.

3. Область ижроия комитети ва Ўзбекистон КП область комитетининг кўчма Қизил байроғи **«Малик»** совхозида (директори **Иброҳимов,** бош агрономи **Ҳамидов,** бош инженер **Мальцев** партия бюросининг секретари **Шумаров,** комсомол ташкилотининг секретари **Шмелькова,** ишчилар комитетининг раиси **Волина** ўртоқлар) қолдирилди. Бу совхоз ўнкунликда давлатга йиллик планнинг 24,69 проценти миқдорида пахта топширган.

4. Область ижроия комитети ва Ўзбекистон КП область комитетининг кўчма Қизил байроғи Мирзачўл районидаги **«Қизил юлдуз»** колхозига (колхоз раиси **Боймуродов,** бошланғич партия ташкилотининг секретари **Қодиров** ўртоқлар) берилди. Бу колхоз давлатга пахта топшириш йиллик планини 57 процент бажариб, ўнкунликда давлатга йиллик планнинг 26,1 проценти миқдорида пахта топширган.

5. Область ижроия комитети ва Ўзбекистон КП область комитетининг кўчма Қизил байроғи Оржоникидзе районидаги **Куйбишев** қишлоқ советида (қишлоқ советининг раиси ўртоқ **Мавлонова)** қолдирилди. Бу қишлоқ советида давлатга пахта топшириш йиллик плани 51,5 процент бажарилиб, кейинги ўнкунликда давлатга пахта тайёрлаш йиллик планининг 20,4 проценти миқдорида пахта топширилган.

ОБЛАСТЬ СОВХОЗЛАРИДА ПАХТА ТАЙЁРЛАШНИНГ БОРИШИ ТЎҒРИСИДА 1954 ЙИЛ 12 ОКТЯБРЬГАЧА БЎЛГАН МА'ЛУМОТ

(процент ҳисоби блан)

Совхозларнинг номи	Бир кунда	Мавсум бошидан
«Малик»	2,62	57,26
Сталин номли 16-нчи совхоз	2,30	45,67
Биринчи «Далварзин»	1,99	41,62
Иккинчи «Далварзин»	1,98	38,59
Учинчи «Боёвут»	1,63	38,24
Биринчи «Боёвут»	2,26	37,33
Учинчи «Далварзин»	1,31	33,86
Иккинчи «Боёвут»	1,25	32,47
Сталин номли 17-нчи совхоз	1,72	32,38
Тўртинчи «Боёвут»	1,65	29,02
«ЎзССР бешйиллиги» совхози	1,14	24,87

Сирдар'ё район, «Малик» совхозининг ўртоқ Х. Ризаев бошлиқ биринчи бригада а'золари терим сур'атини кундан-кунга ошириб, юксак муваффақиятларга эришмоқдалар. Бу бригаданинг 80 процент пахтаси машина блан теришга ажратилган эди. Механик ҳайдовчиларнинг фидокорона меҳнат қилишлари туфайли бригада бўйича давлатга йиллик планнинг 82 проценти миқдорида пахта топширилди. Механик-ҳайдовчилардан ўртоқ Боқи Ғаффоров мавсум бошидан бери 53 тонна пахта терди. Унинг бир кунда терган пахтаси 2,5 — 3 тоннани ташкил этмоқда. **Суратда:** бригаданинг дала хирмонида (чапдан) бригада бошлиғи Х. **Ризаев, Боқи Ғаффоров** ва совхознинг старший агрономи **М. Ф. Тичинский** ўртоқлар машинада терилган пахтанинг сифатини текшириб кўрмоқдалар.

В. Салов фотоси.

Пахта тайёрлаш планини муддатидан илгари бажарамиз

«Малик» совхозининг ишчилари, механизаторлари, агроном ва инженерлари 1800 гектар пахта майдонининг ҳар гектаридан 30 центнердан ҳосил етиштириш учун бутун ёз давомида астойдил ишладилар. Совхоз коллективининг фидокорона меҳнати яхши натижа берди. Кенг майдонларда пахтадан мўл ҳосил етиштирилди. Ишнинг энг мас'улиятли ва ҳал қилувчи даври — йиғим-терим бошланди. Бу даврда жуда уюшқоқлик, оператив ва яхши тайёргарлик блан иш олиб бориш талаб қилинади. Айниқса бизнинг совхозимиз шароитида машина блан пахта териш ишига алоҳида э'тибор бериш, терим даврида машиналарнинг унумли ишлаши учун олдиндан зарур тайёргарлик кўриш ҳар жиҳатдан муҳимдир. Шунинг учун ғўза баргларини сун'ий равишда тўкиш учун дори сепишни сифатли қилиб, ўз вақтида ўтказишга бўлим, бригада бошлиқлари, агрономлар алоҳида э'тибор бердилар, самолётларнинг учишини ва дори сепишни назорат қилиб турдилар. Ба'зи жойларга қўшимча дори сепишга тўғри келди. Бу чоралар ғўза баргларининг бир текисда тўкилишини та'минлади. Машиналарнинг бетўхтов, унумли ишлаши учун қулай шароит яратилди.

Совхозимизда пахта асосан механизация ёрдамида териб олинмоқда. Совхоздаги 65 пахта териш машинаси, 17 та кўсак чувиш машинаси терим бошлангунча тўла ремонтдан чиқариб қўйилган эди. Шунинг учун дастлабки кунлардаёқ ҳамма бўлимларда ва бригадаларда машина блан пахта теришни ёппасига бошлаб юбордик.

Ҳозир совхоз ишчилари, механизаторлар етиштирилган ҳосилни сра ҳам нобуд қилмай жадал йиғиб-териб, давлатга топшириш учун зўр ғайрат блан ишламоқдалар. Шу туфайли ҳозирги ҳал қилувчи кунларда совхоз ишчилари, механизаторлари меҳнатда юксак кўрсаткичларга эришмоқдалар.

Шу кунларда совхозда йиғим-терим бирмунча муваффақиятли давом этмоқда. Айниқса машина блан пахта теришда кўпгина механик-ҳайдовчилар ажойиб ютуқларни қўлга киритмоқдалар. Жумладан, механик-ҳайдовчи Шакар Жўратоев, Жавад Кучиевлар машина блан пахта териш йиллик планини 17 иш кунида бажаришга муваффақ бўлдилар. Набижон Турсунов, Мусо Валиуллаев, Фозил Каримов, Боқи Ғафуров, Тожибой Жумаев каби ўнлаб механик-ҳайдовчиларнинг ҳарбири 17 кунда 40—50 тоннадан пахта тердилар.

Механик-ҳайдовчиларни ишга рағбатлантириш, уларнинг терган пахталарини тортиб қабул қилиш, машиналарнинг иш унумини ошириш, уларнинг беҳуда юрмаслиги учун машиналар пайкалдан чиқадиган ернинг ўзида бункердаги пахтани шолчага тўкиш ташкил этилди. Совхозда машина блан пахта териш бирмунча яхши уюштирилганидан фақат машиналарнинг ўзи блан кунига йиллик планнинг 2 процентидан ошириб пахта терилмоқда.

Масалан, 6 октябрьгача совхоз бўйича 3325 тонна пахта терилди. Шундан 2825 тоннасини машинада териб олинди.

Броқ бу фактларга қараб йиғим-терим даврида совхозда камчиликлар йўқ деб бўлмайди. Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг «Тошкент область, Октябрь районидаги Пахта МТСида ва «Малик» совхозида пахтани машинада теришнинг бориши тўғрисида» деб чиқарган қарорида ишимиздаги камчиликлар тўғри кўрсатиб берилди.

Совхозда машина блан пахта теришда ҳали айрим бригадаларда ба'зи камчиликларга йўл қўйилмоқда. Совхознинг илғор 3-нчи бўлимининг 17-нчи бригадасида машиналар асосан яхши ишлаб турибди. Бу бригадада тажрибали ва илғор механик-ҳайдовчи Шакар Жўратоев ишламоқда. Броқ бу ерда иш яхши ташкил этилмаганидан машиналар пайкалдан чиқиб хирмонгача бўлган 200—300 метр ерга беҳуда бориб келишга мажбур бўлмоқдалар.

Шунингдек 6 октябрьгача совхоз бўйича 53,5 процент миқдорида пахта терилган бўлса, пахта тайёрлаш пунктига фақат 41 процент пахта топширилди. Йиллик планнинг қарийб 12 проценти миқдоридаги пахта чўкиб қолмоқда. Машина блан терилган кўп пахталар кўсак чувиш машинасида ўз вақтида тозаланмаётир. Кўсак чувийдиган машиналар тез-тез бузилиб қолаётганидан анчагина пахта, айниқса пневматик асбоблар блан териб олинган пахталар тозаланмай қолаётир. Бундан ташқари совхозда пахта йиғим-теримини тезлаштириш учун мавжуд ишчи кучларининг ҳаммаси тўла сафарбар этилмаган. Теримга тортилиши мумкин бўлган ёрдамчи кучлардан яхши фойдаланилмаётир. Совхозда қўл блан пахта тераоладиган 700 дан ортиқ киши бўлгани ҳолда, сўнгги вақтгача фақат 100 га яқин киши пахта теришда қатнашаётир.

Яқинда область ижроия комитети ва область партия комитетининг кўчма Қизил байроғи бизнинг совхозга берилди. Шу куни совхозда йиғилиш ўтказдик. Бу йиғилишда ишимиздаги жиддий камчиликлар очиб ташланди. Пахта териш ва давлатга топшириш сур'атини тезлаштириш учун ўзимизда бўлган имкониятларни ва четдан келган кучларни ҳисобга олдик. Бу ҳисоб, агар мавжуд кучлардан тўғри фойдалансак, совхозда 4 процент миқдорида пахта териш мумкинлигини кўрсатади. Бу эса совхоз бўйича йиллик пахта тайёрлаш планини 25 октябрьгача бажариш имкониятини беради.

Ҳозир «Малик» совхозининг коллективи социалистик Ўзбекистоннинг 30 йиллиги, Октябрь социалистик революциясининг 37 йиллиги олдидан бошланиб кетган социалистик мусобақага қўшилиб, йиллик пахта тайёрлаш планини муддатидан илгари бажариш учун курашмоқда. Совхоз коллективи бу мажбуриятни шараф блан бажаради. 1955 йил учун кузги шудгорлаш ишларини бошлаб юборади.

И. ИБРОҲИМОВ,
Сирдар'ё районидаги «Малик» совхозининг директори.

Пискент районида пахтани машина блан теришга аҳамият берилмаётир

Областимизнинг асосий пахтакор районларидан бири бўлган Пискент райони ўтган 8 йил давомида давлат пахта тайёрлаш планини бажармай келади. Район колхозлари пахта етиштиришда механизация воситаларидан тўла фойдаланмас, агрономия фани ютуқлари ва илғор тажрибани дадиллик блан кенг миқ'ёсда қўлланмас эдилар. Шунингдек, район ташкилотлари ва МТСлар колхозларни ташкилий-хўжалик жиҳатидан мустаҳкамлашга ҳам етарлик аҳамият бермас эдилар. Айниқса райондаги кўпгина қолоқ колхозларни чуқур ўрганиш, уларни илғорлар қаторига етказиб олиш тўғрисида етарлик амалий тадбирлар кўрилмас эди.

КПСС Марказий Комитетининг сентябрь Пленуми қарори амалга оширилиб, партия ташкилотларининг МТС ва колхозларга раҳбарлик қилиш ишлари қайта қурилди. МТС ва колхозларни ташкилий-хўжалик жиҳатидан мустаҳкамлаш йўлида бирқатор амалий чоралар кўрилди. МТСлар янги машиналар блан қуроллантирилди. партиянинг чақириғига биноан МТС ва колхозларга бирқанча мутахассис кадрлар юборилди. Кўпгина колхозларга тажрибали, синалган кадрлар раис қилиб сайланди. МТС ва колхозларда партиявий, сиёсий ва оммавий ишлар қайта қурилиб, социалистик мусобақа кучайтирилди. Натижада райоининг кўпгина колхозлари ташкилий-хўжалик жиҳатидан мустаҳкамланиб, бу йилги қишлоқ хўжалик ишларини ташкил этишда анча ютуқларга эришдилар. Район колхозларида бу йил ўтган йиллардагига нисбатан пахтадан анча мўл ҳосил етиштирилди. Бу ҳосил Пискент районидаги колхозларнинг давлатга пахта топшириш планини сўзсиз бажаришларини та'мин этади. Райондаги ҳарбир агроном ва ҳарбир колхозчи бунга қаттиқ ишонади.

Лекин, шунга қарамасдан Пискент районида пахта териш ва уни давлатга топшириш сур'ати жуда паст. Район ўтган йил 12 октябрьгача давлатга йиллик планнинг қарийб 50 проценти миқдорида пахта топширган бўлса, бу йил шу муддатгача атиги 35 процент миқдорида пахта топширган.

Райоининг бирқатор илғор колхозлари мўл ҳосилни тез фурсатда, нобуд қилмай териб, давлатга топширишда пахта териш машиналаридан максимал фойдаланишнинг афзаллигини яхши тушунганларидан бу ишга катта аҳамият бердилар. Улар пахтани қўл блан теришни ҳартомонлама кучайтириб юбориш блан бирга, машина блан теришни ҳам тезлаштирмоқдалар. Теримнинг дастлабки кунларида пахта фақат қўл блан терилиб, ҳар куни йиллик планнинг 1 проценти атрофида пахта топшириб келаётган Калинин номли колхоз пухта тайёрлик кўриб, пахтани машинада теришни ҳам ўз вақтида бошлаб юборди. Натижада бу колхоз кунлик пахта топшириш сур'атини кескин ошириб, кунига йиллик планнинг 2,5 проценти миқдорида пахта топшираётир. Колхознинг айрим бригадаларида пахта топшириш сур'ати жуда тезлашиб кетди. Жумладан, Ҳ. Қодиров, Х. Сулаймонов, Э. Алиқулов бошлиқ бригадалар шу кунларда пахта топшириш планини бажариш арафасида турибтилар.

Бу колхозда механизаторларга яхши шароит туғдирилганлиги учун айрим механик-ҳайдовчилар пахтани машина блан теришда анча юқори кўрсаткичларга эришмоқдалар. Масалан, механик-ҳайдовчилардан ўртоқ П. Нишонов дастлабки кунларданоқ кунига 3—3,5 тоннадан пахта териб, ҳозиргача 45 тонна, М. Холиқов 12 кун ичида 38 тонна пахта териб, ҳаммага ўрнак бўлмоқдалар.

Ўртоқ Маткаримов бошлиқ трактор бригадасининг механик-ҳайдовчиларидан А. Раҳмонов, Ў. Шерматов ўртоқлар ҳам машҳур механик-ҳайдовчи П. Черних, В. Бибаровлар тажрибасидан кенг фойдаланиб, машина блан пахта теришда меҳнат унумини тобора оширмоқдалар.

Лекин, пахтани машина блан теришнинг уюштирилиши ҳамма колхозларда ҳам шу хилда яхши деб айтиб бўлмайди. Масалан, 2-нчи МТС (директори ўртоқ Вакcман) зонасида 69 машинадан фақат 32 таси ишлаб, 3500 гектар ўрнига 631 гектар ердан бори-йўғи 374 тонна пахта териб бердилар. Бошқача айтганда бу машиналар терим бошланганидан бери ўрта ҳисоб блан 10,6 тоннадан пахта терган. Ҳолбуки, МТС бу йил ўз зонасида 3500 гектар ерда биринчи терим ва 2500 гектар ерда иккинчи терим ўтказиши керак.

1-нчи МТС зонасидаги аҳвол бундан ҳам ёмон. Масалан, 8 октябрь куни Сталин номли колхозда график бўйича машина блан 33 тонна ўрнига 1,4, Ленин номли колхозда 44 тонна ўрнига 1,7, Жданов номли колхозда 43,2 тонна ўрнига 1,5 тонна пахта терилган, холос. «XIX партс'езд» колхозида мавсум бошидан бери машиналар блан фақат 1,4, Охунбобоев номли колхозда 6,4, Карл Маркс номли колхозда 11 тоннагина пахта терилган.

Бу МТС зонасида 82 та машина ишлаши керак бўлгани ҳолда, ҳозир фақат 22 та машина ишлаб турипти. Булар ҳаммаси мавсум бошидан буён жам'и 135 тонна пахта терган. Демак, ҳарбир машина фақат 6 тоннадангина пахта терган.

Айрим трактор бригадалари бўйича пахтани машина блан териш бундан ҳам ёмон ташкил қилинган. Маленков номли колхоздаги ўртоқ Спасов бошлиқ трактор бригадаси 500 гектар ердаги пахтани териши керак эди. Бригада шу кунгача фақат 40 гектар ерда биринчи терим ўтказди. Бригададаги 6 машина ҳаммаси бўлиб 23,5 тонна пахта терган, холос. Ворошилов номли колхозда 8 октябрьда 13 та машинадан атиги 2 таси ишлатилган. Шу куни Маленков номли колхозда 3 машина фақат 1,2 тонна пахта терган.

Пискент райони колхозларида пахтани машина блан териш чидаб бўлмаслик даражада ёмон аҳволда эканлигининг сабаби шуки, район партия, совет ташкилотларининг, шунингдек МТСларнинг раҳбарлари пахтани машина блан теришнинг аҳамиятига етарлик баҳо бермаётирлар. 1-нчи МТС да 82 машинадан фақат 20 тасининг, 2-нчи МТСдаги 69 машинадан фақат 32 тасининг ишлатилишининг ўзи районда машина блан пахта теришга жуда кам э'тибор берилаётганини кўрсатади. Район ташкилотларининг раҳбарлари пахтани машина блан теришга доир бўлган моддий-техник тайёргарликни ўз вақтида кўрмаганлар. Машина териминининг аҳамияти тўғрисида меҳнаткашлар ўртасида кенг тушунтириш ишларини олиб бормаганлар. Ба'зи бир кишиларда илгаридан ҳукм суриб келган машинага нисбатан ишончсизлик кайфиятларига кескин зарба берилмаган. Айрим колхоз раҳбарлари пахтани машина блан териш тўғрисида берилган топшириқларни бажармаётирлар.

Жданов номли колхозда бу йил 500 гектар ердаги пахта машина блан теришга планлаштирилган. Аммо колхоз раиси ўртоқ Эшмуҳамедов район раҳбарларининг муросасозлигидан фойдаланиб, то 1 октябрьгача «ер тайёр эмас» деган баҳона блан машиналарни пахта даласига йўлатмаган. Натижада бу колхозга бириктилган трактор бригадаси Калинин номли колхозга ўтиб кетиб сал кунда 250 тонна пахта териб берган. Молотов номли колхозда (раиси ўртоқ Ҳайдаров) ҳам пахтани машина блан теришга қаршилик кўрсатилмоқда. Колхозда машина блан теришга 300 гектар ер ажратилган. Раис аввал «бизда ишчи кучи етарлик» деб кўрди, бу важ кор қилмагандан кейин «машиналар бузуқ» деган баҳонани ўйлаб чиқарди. Махсус комиссия текшириб бу ёлғонни фош қилгандан кейин, раис «пахта очилган эмас» дейбошлади. Натижада бу колхозда эндигина 79 гектар ердаги пахта терилган, холос.

Шу хилдаги колхоз раҳбарларининг ўринсиз ҳаракатлари район партия комитетининг секретари ўртоқ Латипов, район ижроия комитетининг раиси ўртоқ Абдуллаевларга албатта ма'лум. Лекин улар ўзларининг раҳбарликдаги қолоқ усулларидан ҳали ҳам воз кечмаганлар, колхозчилар ва давлат олдидаги шарафли бурчини унутиб қўяётган колхоз раҳбарларига нисбатан ҳаддан ташқари муросасозлик блан қарамоқдалар. Шунинг учун Пискент районида пахтани машина блан териш тадбири барбод бўлмоқда, давлат пахта тайёрлаш планини бажаришда район судралиб қолмоқда.

Қ. АҲМЕДОВ,
«Тошкент ҳақиқати»нинг мухбири.

ЧОРВА ҚИШЛОВИГА ПУХТА ТАЙЁРЛАНАЙЛИК

Ем-хашак тайёрлашга бу йил ҳам э'тибор берилмаётир

Жамоат чорвачилигини кескин суратда ривожлантириш учун биринчи навбатда унинг озуқа базасини мустаҳкамлаш зарур. Ҳарбир колхозда ем-хашак базаси вужудга келтирилиб, чорва молларининг қишловига намунали тайёргарлик кўриш керак.

Калинин районидаги колхозларда беда майдони кўп. Картошка, сабзавот экинларининг палаги истаганча топилади. Табиий, юмшоқ, дағал ўтлар ҳам сероб. Келес массивида кўп миқдорда пичан тайёрлаш мумкин. Шундай имкониятлар бўлишига қарамай кўпчилик колхозларда кейинги вақтларда қиш учун ем-хашак тайёрлаш ишлари сусайтириб юборилди.

Район партия, совет ташкилотлари, МТС раҳбарлари хашак тайёрлашни 20 сентябрьда 100 процент бажариш тўғрисида ва'да берган эдилар. Лекин, районда хашак тайёрлашга э'тибор берилмаганлиги, бу соҳани ўзибўларчиликка ташлаб қўйилганлиги сабабли, план энди 75,7 процент бажарилди. Пландаги 24 минг 500 тонна ўрнига, 17 минг 887 тонна ем-хашак йиғилган.

Айрим колхозларнинг раҳбарлари хашак тайёрлашдек муҳим ишга мас'улиятсизлик блан қараб келмоқдалар. Ўтган йили Қозоқкенгсой қишлоқ советидаги Молотов номли колхозда етарли хашак жамғарилмаганидан катта қийинчиликлар юз берган эди. Колхоз раҳбарлари ўтган йилги аччиқ сабоқдан тегишли хулоса чиқармадилар. Колхозда чорвачилик плани бажарилмагани устига хашак тайёрлаш юзасидан берилган топшириқ ҳам бажарилмай қолмоқда.

Шунингдек, Маленков номли колхозда ҳам бу муҳим соҳага э'тибор берилмаётир. Бу колхозда майин-дағал хашак тайёрлаш плани энди 65 процент бажарилди, я'ни планда белгиланган 2288 тонна ем-хашакдан 795 тоннаси ҳалигача тайёрлангани йўқ. Колхоз правленияси силос бостиришга ҳам аҳамият бермаётир. Шу вақтгача фақат 50 тонна силос бостирилиб, план 13 процент бажарилган, холос. Ҳалигача чуқурлар қазилгани йўқ. Колхоз раиси ўртоқ М. Ғаниевнинг бепарволиги туфайли силос қирқадиган машина тахтасиз бўлгани учун бирнеча кун ишлатилмай, бекор туриб қолди.

Будённий номли колхозда ҳам хашак ва силос тайёрлаш ғоят даражада суст. Шунинг учун ҳам умумий план шу кунгача атиги 60 процент бажарилди. Шунингдек, Ворошилов номли колхозда 23,4 процент силос бостирилган. «XVIII партс'езд», Охунбобоев номли, «Октябрь самараси» колхозлари ҳам бу соҳада орқада қолмоқда.

Каганович номли колхозда жамоат чорвачилигини ривожлантиришга бу йил ҳам аҳамият берилмаётир. Колхозда планга нисбатан 146 бош қорамол, 800 та қўй кам. Ферма мудири Рустам Қурбонқулов фермага қарамай қўйганидан шундай аҳвол юз берди.

Колхоз раиси ўртоқ С. Раҳматуллаев ҳам чорва молларидан хабар олмайди. Ўтган йили хашак етишмаганидан шу колхозда кўпгина қийинчиликлар юз берган эди. Бу йил ҳам хашак тайёрлаш ёмон аҳволда. Силос бостириш учун чуқур қазилмаган.

Райондаги колхозларда кейинги беш кунликда хашак тайёрлаш блан деярлик ҳечким шуғулланмади. МТСнинг бош зоотехниги ўртоқ Оқилов ҳарбир колхозда 10-15 тонна хашак тайёрланди, деб сводкани ўзича 170 тоннага кўпайтириб қўйди. Ҳозир ҳарбир колхозда картошка палаклари ўрилмоқда. Карам барглари силос бостириш учун етарли, сомон ҳам бор. Афсуски мавжуд имкониятлардан фойдаланиб, хашак тайёрлаш планини тезроқ бажариш учун астойдил ҳаракат қилинмаётир.

Район партия комитети, район ижроия комитети ем-хашак тайёрлаш юзасидан чиқарган қарорлари ва топшириқларининг сўзсиз бажарилишини талаб қилишлари ва планнинг яқин фурсат ичида бажарилиши учун зарур чоралар кўришлари керак.

КПСС Марказий Комитети Пленумлари қарорларида қўйилган улуғвор вазифаларнинг муҳим қисми бўлган чорвачиликни ривожлантириш учун тинмай курашайлик!

Ш. КУЗАНБОЕВ.
«Тошкент ҳақиқати» мухбири.

ЧОРВА ҚИШЛОВИГА ТАЙЁРГАРЛИК

Октябрь районидаги Охунбобоев номли колхозда ўтган йили ҳам чорва қишловига ем-хашак жамғариш яхши уюштирилган эди. Шунинг учун моллар ем-хашакдан толиқмади, яхши боқилиб, қишда этини йўқотмади

Колхозда бу йил ҳам чорва қишловига яхши тайёргарлик кўрилмоқда. План бўйича тайёрланиши лозим бўлган 850 тонна беда ғарамга босилиб, усти қамиш блан ўраб қўйилди.

Колхознинг бедачилик бригада а'золари 146 гектар ердаги беданинг охирги ўримидан яна 100 тоннадан кўпроқ беда тайёрлаш учун курашмоқдалар.

Шунингдек, планга мувофиқ 700 тонна пичан ҳам жамғарилди. Бундан ташқари яна 100 тонна пичан тайёрлаш учун ҳаракат қилинмоқда.

Колхоз Қизилқум массивида 2500 бош қўй учун катта қўра, Оҳангаронда 300 бош қорамол учун оғилхона, колхозда 150 ўринли чўчқахона қурди.

Чорва қишлови учун тайёргарлик кўриш давом этмоқда. Қизилқум массивидаги чўпонларнинг уй-жойлари ремонтдан чиқарилди.

Чўпонлар иссиқ кийим-бошлар блан та'мин этилдилар.

Д. СОДИҚОВ.

МОЛЛАР УЧУН СИЛОС

Қорасув районидаги Ленин номли колхоз а'золари бу йил чорва моллари учун мустаҳкам ем-хашак ба'заси яратиш ишига астойдил киришиб, социалистик мусобақани қизитиб юбордилар.

Колхозда ем-хашак тайёрлаш бригадаларидан ташқари 40 кишидан иборат алоҳида силос босувчилар бригадаси тузилди. Бригада а'золари ҳозир чорва моллари учун кўпроқ силос тайёрлаш мақсадида астойдил курашмоқдалар.

Силос босиш ишига аввалдан тайёргарлик кўрилиб, силос бостирадиган чуқурлар ремонтдан чиқарилган эди. Ҳозир бу чуқурлардан 3 тасига 200 тоннадан ортиқ силос бостирилди.

Силос экинларини сенокосилка блан ўриб-йиғаётган механизаторлардан Е. Козин, Н. Турсунов, силос ташувчи аравакашлардан Ш. Жайнақов, И. Турдиев, Қ. Ҳамроқулов, чуқурларга силос босувчилардан Ю. Икромов, М. Раҳимов ва Хайдаров каби ўртоқлар фидокорона меҳнат қилиб, кундалик топшириқларини 1,5—2 ҳиссадан бажараётирлар.

Силос босувчилар Ўзбекистон ССРнинг 30 йиллик юбилейини муносиб нишонлаш мақсадида, бу йил 500 тонна силос тайёрлаш мажбуриятини олдилар.

Т. АЗИМОВ.

БЕДАДАН МЎЛ ҲОСИЛ

Оржоникидзе районидаги Маленков номли колхозда жамоат чорва моллари учун мустаҳкам ем-хашак базаси яратилмоқда.

Ҳозиргача 1500 тоннадан кўпроқ ем-хашак тайёрланди. Шунингдек колхозда беданинг тўртинчи ўримидан ҳам мўл ҳосил олинди.

Сенокосилка блан ўришда ўртоқ Нуриддин Йўлдошев ва Усмон Қўзибоевлар кундалик топшириқни 1,5—2 баравар ошиғи блан бажармоқдалар.

П. ЭРТОЕВ.

Ишчиларга маиший ва маданий хизматни яхшилайлик

«САБР ҚИЛИНГ, ҚАЙТАРИБ ҚУЙИНГ...»

— Бир порций борщ беринг. Мумкин бўлса, тезроқ олиб келинг, иш вақтимга оз қолди, — деди официантканн 20 минут кутиб, тоқати-тоқ бўлган юк ташувчи Додабоев.

— Сабр қилинг.

Додабоев яна сабр қилди, официанткадан яна анча вақтгача дарак бўлмади... Мана овқат вақти тугаб, иш бошланиб кетди. Официантка совуган борщни тақиллатиб, стол устига қўйди. Додабоевнинг аччиғи чиқди, лекин «вақти эмас, иш бошланди» деди-да, шошиб-пишиб борщни ичиб, ошхонадан чиқиб кетди. У ишга 15 минут кечикиб борди.

Заводдаги 9-нчи цех ишчилари Турсунбоев, Қосимов сингари ўртоқлар блан суҳбатлашиб қолсангиз, улар ҳам официанткалар устидан ҳаққоний шикоят қиладилар. «Ишчиларнинг тушки овқат вақти, — дейди улар,—ошхона олдида навбат кутиш блан тамом бўлади. Натижада ишчилар берилган танаффус вақтида овқатланиб улгуролмайдилар.»

Завод ошхонасидаги «шикоят ва таклифлар дафтари»ни варақлаб кўрсангиз, ишчиларнинг овқатнинг совиб қолганлиги, лағмон, палов, манти, чучвара, тузланган бодринг ва шу каби овқатларнинг йўқ эканлиги ҳақидаги қатор шикоятларини ўқийсиз.

Ёзги ошхонада ишчилар учун 10 тача стол бор бўлиб, жойларнинг сони 40 та. Цех бошлиқлари, идора ходимлари учун яна алоҳида хона бор. Илгари ҳар иккала хонадаги столларга 3 официантка хизмат қилар эди. Ҳозир эса, икки официантка бўлиб, булар фақат идора ходимлари учунгина хизмат қилади. Ишчилар эса, ўзлари кухнядан овқат олиб келишга мажбур бўладилар.

Бунинг устига тартибсизлик, ифлосликни айтмайсизми? Кухняга кирсангиз, чиқинди ва қоғоз парчалари таб'ингизни кир қилади. Ошхона омбори ҳам ифлос. Картошка, қовунлар, тамат ва лимонад яшчиклари тартибсиз сочилиб ётипти.

«Тошкенткабель» заводига қарашли иккинчи чойхонада ҳам аҳвол ёмон. Чой жуда сифатсиз дамланади. Ишчилар: «Чойни оз солибсиз» деб норози бўлишса, «Қайтариб қуйинг!» деб маслаҳат беради самоварчи Сойибжонака.

Заводнинг ошхона ва чойхоналарини шундай аҳволга тушириб қўйган ошхона директори Захарин, завком Ягонов, Куйбишев район ошхона ва ресторанлар трестининг раҳбарлари ишчиларнинг талабларига қачон қулоқ соларкинлар?

ЁТОҚХОНАДА

Аппаратчи Курептованинг севинчи ичига сиғмас эди. Ахир у кўпдан бери орзу қилиб келган нарса бугун амалга ошмоқда. Ётоқхонага сим тортилиб, репродукторлар учун розеткалар ўрнатилмоқда. Бу фақат Курептованинг эмас, балки ётоқхонада ётувчи барча ишчиларнинг қувончи эди. Броқ, бу қувонч кўпга чўзилмади...

Ишчилар шаҳарчасида «Ташкенткабель» заводининг биринчи ишчи-ёшлар ётоқхонаси бор. Бунда ҳаммаси бўлиб 70 киши яшайди. Ишчилар радио орқали янги-янги хабарлар эшитиб туриш, кундалик газета ва журналларни ўқиб боришни хоҳлайдилар. Броқ бу талабларга ётоқхонада ҳечқандай имконият туғдирилмаган. Ишчилар кута-кута ўз хоналарига репродуктор точкаларини ўрнатишга эришдилар. Аммо бир йил тўлибдиқ, розетка бор-у, репродуктордан дарак йўқ.

Ётоқхонада қизил бурчак учун алоҳида хона ажратилган. Аммо унда на шахмат, на шашка, на газета ва на журнал бор.

Бу тартибсизликлардан завод дирекцияси, партия ва комсомол ташкилотлари хабардорми? Албатта хабардор. Уларнинг, ҳатто, бутун бир ишчилар шаҳарчасида ошхона йўқлигидан, ётоқхонадаги кутубхонанинг кунига атиги икки соатгина ишлашидан, ишчи-ёшлар орасида ойлаб, йиллаб турли темаларда лекциялар ўқилмаслигидан ҳам хабарлари бор.

Ётоқхонада ётувчи ишчилар бу камчиликлар ҳақида комендант Пилюкова, завком Ягонов ва завод комсомол ташкилотининг секретари Ковалева ўртоқларга бирнеча бор арз қилдилар. Аммо улар қуруқ ва'далар блан бу муҳим ишга бефарқ қараб келмоқдалар.

Х. НАЗИРОВ,
Л. МАҲМУДОВ,
А. ҚУРАНБОЕВ

Аралаш Совет-Болгария жамиятларидаги совет ҳиссасини Болгария Халқ Республикасига топшириш тўғрисида

СОВЕТ-БОЛГАРИЯ АХБОРОТИ

Кейинги вақтларда ССР Иттифоқи ҳукумати ва Болгария Халқ Республикаси ҳукумати аралаш Совет-Болгария жамиятларининг, чунончи: кемасозлик бўйича «Корбсо» жамиятининг, қурилиш ва бинокорлик материаллари ишлаб чиқариш бўйича «Совболстрой» жамиятининг ва граждан авиацияси бўйича «Табсо» жамиятининг фаолияти тўғрисидаги масалани муҳокама қилдилар. Бу жамиятлар Болгария саноати ва транспортининг тегишли тормоқларини ривожлантиришга ёрдам бериш мақсадида бундан бирнеча йил илгари паритет асосларда тузилган эди.

Жамиятларнинг иш даврида Томонлар уларга кўп миқдорда капитал маблағ сарфладилар, шу блан бирга , Совет Иттифоқи бу жамиятларга ўз взнослари ҳисобидан ҳозирги замон ускуналари ҳамда зарур материаллар етказиб берди. Капитал маблағлар сарфланиши ва Томонлар ўртасида келишилган тадбирларнинг амалга оширилиши натижасида жамиятлардаги корхоналарнинг қуввати анча ортди ва уларнинг умумий техника савияси кўтарилди. Мазкур жамиятлар техника ҳужжатларини топшириш йўли блан ва жамиятлардаги корхоналарда ишлаш учун мутахассислар юбориш йўли блан совет ташкилотлари томонидан кўрсатилган техника ёрдами ҳам ана шу жамиятлар фаолиятининг кучайтирилишига ёрдам берди.

Мазкур жамиятлар ўз олдиларига қўйилган вазифаларни бажарганликларини э'тиборга олиб, ҳар икки ҳукумат ана шу жамиятлардаги совет ҳиссасини Болгария Халқ Республикасига топшириш ҳақида бир қарорга келди.

Шунга биноан, 1954 йил 9 октябрьда Софияда мазкур аралаш Совет-Болгария жамиятларидаги совет ҳиссасини Болгария Халқ Республикасига сотиш ва топшириш тўғрисидаги Битим имзоланди. Битим жамиятларда бўлган ва Болгарияга топшириладиган совет ҳиссаси қимматини Болгариянинг енгил шартларда, бирнеча йил мобайнида тўлаш шарти блан қоплашини кўзда тутади.

Жамиятлардаги совет ҳиссасининг Болгарияга топширилиши СССР блан Болгария Халқ Республикаси ўртасидаги дўстона муносабатларни ифода этади ва ҳар икки мамлакат ўртасидаги дўстлик ҳамда ҳамкорликни янада мустаҳкамлашга хизмат қилади.

Битимни Совет Томонидан — СССРнинг Болгария Халқ Республикасидаги Савдо Вакили А. Е. Ерохин, Болгария Томонидан — Ташқи савдо министри Ж. Живков имзолади.

СОВЕТ ИТТИФОҚИ ҲУКУМАТ ДЕЛЕГАЦИЯСИНИНГ ГЕРМАНИЯ ДЕМОКРАТИК РЕСПУБЛИКАСИДА БЎЛИШИГА ДОИР

БЕРЛИН, 11 октябрь. (ТАСС). АДН агентлиги Лейпцигдан хабар беради: СССР Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосари ва ташқи ишлар министри В. М. Молотов бошчилигидаги Совет ҳукумат делегацияси бугун Лейпциггa келди. ГДР ҳукуматининг ГДР бош министри ўринбосари В. Ульбрихт бошчилигидаги вакиллари совет ҳукумат делегацияси блан бирга келдилар. Делегация Лейпцигнинг йирик қурилишларини, тарихий биноларини ва бошқа хушманзара жойларини кўздан кечирди.

Лейпциг аҳолиси совет ҳукумат делегациясининг а'золарини ва улар блан бирга келган кишиларни самимий кутиб олдилар.

РУМИНИЯ МЕҲНАТКАШЛАРИ СОВЕТ НОВАТОРЛАРИ ИШ МЕТОДЛАРИДАН ФОЙДАЛАНМОҚДАЛАР

БУХАРЕСТ, 11 октябрь. (ТАСС). Руминия меҳнаткашлари Совет Иттифоқининг саноатида, транспорти ва қишлоқ хўжалигида ишлаётган новаторларнинг иш методларини ўрганмоқдалар ва улардан кенг фойдаланмоқдалар. Ҳозирги вақтда Руминия Халқ Республикаси саноатининг ҳамма тормоқларида 400 мингга яқин ишчи, инженер ва техник совет иш методларини қўлланмоқда. Бу эса уларга ишлабчиқариш топшириқларини тўла ва ошириб бажаришга, техникадан унумли фойдаланишга ёрдам бермоқда.

Масалан, машинасозлик заводларининг токарьлари металларни жадал ва босим кучи блан қирқиш методини муваффақиятли қўлланмоқдалар Бутун мамлакатга машҳур бўлган Социалистик Меҳнат Қаҳрамони токарь Константин Василаке илғор совет тажрибасидан фойдаланганлиги туфайли ҳозир 1957 йил ҳисобига ишлаётир.

Руминия нефтьчилари жадал пармалашдан иборат совет иш методини қўлланиб, нефть қудуқлари пармалаш сур'атини анча ошириб, уларни муддатидан илгари ишга туширмоқдалар. Питешти областидаги 2-нчи сонли пармалаш трестининг Ион Миря бошлиқ бригадаси ана шундай жадал метод блан ишлаб, Руминияда нефть конларини пармалашда энг катта тезликка, я'ни ойига бир станокка 7.621 метрдан ошиб кетадиган тезликка эришди.

Кўмир қазувчилар цикллик графикни борган сари кенг жорий қилмоқдалар. Темир йўл транспортида бешюзчилар ҳаракати кенгаймоқда. Натижада паровозларнинг икки ремонт ўртасидаги қатнов муддати кўпаймоқда. Совет новаторларининг илғор иш методлари Руминиянинг енгил саноатида ҳам кенг қўлланилмоқда.

Руминия қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари ҳам совет қишлоқ хўжалигидаги илғорларнинг иш тажрибасини ўзлаштирмоқдалар.

Совет Иттифоқининг таклифлари музокараларни янада бошлаш учун мустаҳкам асос яратиб беради

ЛОНДОН, 11 октябрь. (ТАСС). Англия тинчликни ҳимоя қилиш комитети ижрокомининг мажлиси бўлди. Мажлисда халқаро хавфсизликни ҳимоя қилиш юзасидан Британия конгрессини чақириш масаласи муҳокама қилинди. Бу конгресс 30—31 октябрьда Лондонда бўлади.

Англия тинчликни ҳимоя қилиш комитетининг вице-президенти Жеймс Фиггинс ижроком мажлисида нутқ сўзлаб, бундай деди: «Биз Германиянинг тинчликсевар, бирлашган давлат, барча кишиларнинг фаровонлигини яхшилаш ишида ҳамкорлик қилувчи давлат бўлишини истаймиз. Лондонда ишлаб чиқилган план ҳамма манфаатдор томонларнинг манфаатларига жавоб берадиган план эмас. Бу план Ғарбий Германия милитаристларигагина фойда келтиради... Совет Иттифоқининг Европада хавфсизлик тўғрисида шартнома тузиш ҳақидаги таклифи ва қуролсизланиш ҳақида яқинда қилинган совет таклифлари музокараларни яна бошлаш учун мустаҳкам асос яратиб беради».

Фиггинс бундай деди: Лондон плани Англия ҳукуматини йилига яна қўшимча равишда 200 миллион фунт стерлинг маблағ сарфлашини кўрсатади ва армияни ҳамда Англиянинг истиқболини «нацист генералларга боғлиқ қилиб қўяди, бу генераллар яна қўлларига қурол олишга шошилаётирлар. Бу нарса Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг принципларига, тинчликка ва Англиянинг манфаатларига зиддир».

Вьетнам Халқ армияси Ханойга кирди

ПЕКИН, 11 октябрь. (ТАСС). Синьхуа агентлигининг мухбири Ханойдан хабар беради: кеча Вьетнам Халқ армияси турли томонлардан олти колонна бўлиб келиб Ханойга кирди.

Франция иттифоқи қўшинларининг ва Вьетнам Халқ армиясининг вакиллари Шимолий Вьетнам губернаторининг резиденцияси олдида учрашдилар. Шаҳарни топшириш вақтида шаҳар кўчаларида Халқаро назорат ва контроль комиссиясининг ҳиндистонли, канадали ва польшали а'золари бор эди. Комиссия а'золари шаҳарни топширишнинг боришини кузатиб турдилар.

Туш вақтигача Ханойнинг кўпчилик районлари Вьетнам Халқ армияси контроли остига ўтди. Кечқурун соат 5 дан 30 минут ўтганда, Франция иттифоқининг қўшинлари шаҳардан тамомила чиқиб кетгач, деярлик ҳамма биноларнинг тепасига қизил байроқлар тикилди. Ханой аҳолиси Вьетнам Халқ армиясини табриклаш учун кўчага чиқди. Вьетнам Демократик Республикаси ҳукуматининг баёнотини тинглаш учун кўчаларда одамлар түп-түп бўлиб йиғилди. Баёнот автомашиналарга ўрнатилган радио карнайлари орқали эшитдирилди.

ВЬЕТНАМ ХАЛҚ АРМИЯСИНИНГ ХАНОЙГА КИРИШИГА ДОИР

ЛОНДОН, 11 октябрь. (ТАСС). Рейтер агентлигининг мухбири Вьетнам Халқ армияси Ханойга кирганлигини хабар қилиб, бундай деб ёзади:

Ханойнинг кенг бульварлари 308-нчи дивизиянинг ёш солдатларини табриклаш учун тўпланган халқ блан тўлди. Бу ёш солдатларнинг кўпчилиги Диен-Биен-Фу қал'аси учун олиб борилган жангларнинг иштирокчисидир.

Ханойда туриб қолган француз гражданларидан кичик бир группаси ўзларига нисбатан ҳечқандай душманчиликка дуч келмай бемалол юриб турди.

Ҳокимиятни топшириш блан банд бўлган ҳамма француз ҳарбий ва граждан шахслари 8 йил мобайнида партизан жангларини ва қийинчиликларини татиган кишиларнинг шаҳарни жуда уюшқоқлик блан қабул қилиб олганликларига юксак баҳо бердилар. Шаҳарни ишғол қилиш вақтида биронта ҳам мажора рўй бермади. Француз юк автомашиналари, танклар ва «джипп»лар одам зоти кўринмаган кўчалар бўйлаб, Қизил дар'ё кўпригидан ўтиб Хайфон порти томонига жўнаб кетдилар. Хайфон порти келгуси йилнинг май ойигача французлар қўлида қолади.

Сўнгги машина кўприкдан ўтиб кетиши бланоқ деразаларда ва уйларнинг томларида Қизил байроқлар ва «Яшасин президент Хо Ши Мин!», «Яшасин халқ армияси!» деган шиорлар пайдо бўлабошлади.

Дания Компартиясининг конференцияси ўз ишини тамомлади

КОПЕНГАГЕН, 11 октябрь. (ТАСС). Кеча Дания Коммунистик партиясининг конференцияси ўз ишини тамомлади. Мамлакатдаги сиёсий аҳвол тўғрисида конференцияда қабул қилинган баёнотда бундай деб та'кидлаб ўтилади: мамлакатнинг экономикасига путур етказаётган валюта кризисини ҳарбий ҳаражатларни камайтириш ва ҳарбий хизмат муддатини қисқартиш йўли блан, ғарбий мамлакатларга мол чиқариш шартларини яхшилаш, Шарқий Европа мамлакатларига мол чиқаришни кенгайтириш ва валюта соҳасидаги ҳархил найрангларга барҳам бериш йўли блангина енгиш мумкин.

Коммунистик партия ўз баёнотида Дания халқини ана шу талабларни қўллабқувватлашга чақиради. Баёнотда, жумладан, бундай дейилади: «Ҳозирги вақтда биргаликда курашиш ҳарқачондагига қараганда ҳам зарурдир. Ҳарбий мақсадлар учун ҳар йили халқдан ундириб олиниб келинган барча маблағлар аслда Германияни қуроллантиришга ва герман милитаризмини тирилтиришга сарфланиб келганлиги ҳозир ҳаммага равшан бўлиб қолди».

Дания тинчлик учун кураш Миллий комитетининг баёноти

КОПЕНГАГЕН, 11 октябрь. (ТАСС). Дания тинчлик учун кураш Миллий комитети кеча баёнот э'лон қилди (бу комитет тинчликни ҳимоя қилиш учун кураш юзасидан 1954 йил 29—30 майда Оденсда бўлган Умумдания конференциясида сайланган эди). Баёнотда бундай дейилади: тинчлик учун кураш Миллий комитети 1954 йил 9 октябрьда Оденсда ўз мажлисига тўпланди. Миллий комитет Дания аҳолисини Даниянинг Германияни ремилитаризация қилишга ёрдам бераётганлигига қарши, Германияни Шимолий Атлантик блокига тортишга ёрдам бераётганлигига қарши ҳукуматга ва фолькетингга норозилик билдиришга чақиради.

Сурия жамоатчилиги Холид Бағдашнинг парламент депутати қилиб сайланганлигини табрикламоқда

БАЙРУТ, 11 октябрь. (ТАСС). Сурия Коммунистик партияси бош секретари Холид Бағдашнинг парламент депутати қилиб сайланганлигини фақат кенг меҳнаткашлар оммасигина эмас, балки мамлакатдаги ҳамма ватанпарвар кучлар, я'ни Суриянинг ҳархил ҳарбий блоклар уюштириш йўлига киришини истамаётган ҳамма ватанпарвар кучлар ҳам зўр мамнуният блан кутиб олди.

Ливанда чиқадиган «Альахбор» газетасининг Дамашқдаги мухбири берган хабарига қараганда, мамлакатнинг сиёсий арбоблари, интеллигенция ва руҳонийларнинг вакиллари Бағдашни парламент депутатлигига сайланганлиги блан табриклаш учун келмоқдалар.

Газеталарнинг хабар беришича, кеча бош министр Саид Ғозий, министрлардан Исмоил Аль-Каули, Нихад Альқосим, Ғози Набих, машҳур мусулмон жамоат арбоби шайх Муҳаммад Аль-ашмар, депутат ва Халқ партиясининг раҳбарларидан бири Али Бузо, депутат ва собиқ министр Ажлони, шайх Салох Зоим ва бошқалар Бағдашнинг Дамашқдаги уйига келиб уни табриклаб кетганлар.

ЭРОНДА МОСАДДИҚ ТАРАФДОРЛАРИДАН СУД ЙУЛИ БЛАН ЎЧ ОЛИНМОҚДА

ПАРИЖ, 11 октябрь. (ТАСС). Франс Пресс агентлигининг мухбири хабар беради: илгари «Миллий фронт»дан мажлис депутати ва Мосаддиқнинг тарафдори бўлган Шаеган ҳамда мажлис раисининг собиқ ўринбосари Разави ҳарбий суд томонидан умирбод қамоқ жазосига ҳукм қилинганлар.

МАНУЭЛЬ ОВАЛЬЕ ҚАМОҚДАН БЎШАТИЛДИ

БУЭНОС-АЙРЕС, 11 октябрь, (ТАСС). Аргентина матбуотининг хабарига қараганда, Чили ҳукумати жамоатчиликнинг ва касаба союз ташкилотларининг таз'йиқи блан, мис саноати ишчилари конфедерациясининг раиси ва Чили меҳнаткашлари бирлашган касаба союз маркази Миллий кенгашининг а'зоси Мануэль Овальени қамоқдан бўшатишга мажбур бўлган. Овалье «Брэден коппер майнинг компани» деган америка компаниясига қарашли рудникларда мис саноати ишчиларининг забастовкасини ташкил қилишда айбланган эди.

Карантин ва ўсимликларни ҳимоя қилиш юзасидан бўлаётган 11-нчи Совет-Афғонистон конференциясида

ҚОБИЛ, 11 октябрь. (ТАСС). Карантин ва ўсимликларни ҳимоя қилиш юзасидан бўлаётган 11-нчи совет-афғонистон конференциясида 9 октябрьда Афғонистон делегациясининг 1954 йилда Афғонистоннинг шимолий вилоятларида ва областьларида марокаш ва итальян чигирткасига қарши кураш юзасидан амалга оширилган тадбирлар тўғрисидаги ва 1955 йилда қилинадиган тадбирлар плани ҳақидаги доклади тингланди. Совет делегацияси ҳам ўз докладини тақдим этди. Конференциянинг иши 26 октябрьгача давом этади.

БОЛГАРИЯ ШАХТЁРЛАРИ РАЙОНЛАРИДА ҚУРИЛИШ ИШЛАРИ

СОФИЯ, 11 октябрь. (ТАСС). Болгарияда Димитровград шаҳри яқинида халқ ҳокимияти йилларида иккинчи кўмир ҳавзаси — Марицкий пайдо бўлди. Илгариги дашт-биёбон ерларда шахтёрларнинг янги кварталлари қад кўтарди. Коларов номидаги ва «Ёш гвардия» кварталлари кўкаламзорлаштирилган. Шахтёрлар поселкасини обод қилишга давлат 1 миллион 200 минг лев маблағ сарфлади. Якка шахтёрлар учун ётоқхоналар қурилди. Шахтёрларнинг болалари учун бешта болалар боқчаси ва яслиси, уч қаватли янги мактаб очилган. Ҳарбир шахта ҳузурида кутубхона бор. Шахтёрлардан кўплари кечки мактабларда ва сиртқи кончилик-руда техникумида ўқимоқда.

Ҳозирги вақтда Марицкий ҳавзасида шахтёрлар учун яна 340 та квартира қурилмоқда. Иккинчи бешйилликда буерда кўпгина янги уйлар, мактаб бинолари, поликлиникалар ва бошқа маданий-маиший ҳамда медицина муассасалари қурилади.

КАЛЬКУТТА ШАҲРИ БОШЛИҒИ МУКЕРЖИ ЖАНОБЛАРИНИНГ ЎЗБЕКИСТОНДА БЎЛИШИ

Москва Совети ижроия комитетининг таклифига мувофиқ Совет Иттифоқига келган Калькутта шаҳри бошлиғи Мукержи жаноблари Тошкентда икки кун бўлди.

Мукержи жаноблари меҳнаткашлар депутатлари Тошкент шаҳар Совети ижроия комитетининг ишлари блан танишди, бир мактаб ва бир касалхонада бўлди, шаҳарнинг хушманзара жойларини тамоша қилди. Мукержи жаноблари пахтачилик колхозига ҳам борди.

Тошкент шаҳар Совети ижроия комитети Мукержи жаноблари шарафига қабул маросими ўтказди. Қабул маросимида Мукержи жаноблари шаҳар ижроия комитетининг раиси Ҳ. И. Юсуповага Калькутта шаҳри аҳолисидан Тошкент аҳолисига дўстлик ва самимият туйғулари блан тўлган мактубни топширди.

Мукержи жаноблари Тошкентдан жўнаб кетиш олдидан матбуотда э'лон қилиш учун ЎзТАГ мухбирига қуйидагиларни айтди:

— Мен Тошкентда қисқа вақт турган бўлсам ҳам жуда кўп нарса кўрдим. Мен бутун Совет Иттифоқидаги каби Ўзбекистонда ҳам экономика ва маданиятни юксалтиришда жуда катта муваффақият қозонилганлигига ишондим.

Тошкентда қурилиш ва соғлиқни сақлаш соҳасида қилинаётган ишлар менда кучли таассурот қолдирди. Ёшларнинг ўқиши учун жуда катта имконият яратиб берилганлиги, ёш авлод тўғрисида зўр ғамхўрлик қилинаётганлиги кишини қувонтиради.

Колхоз ишлари блан танишиб чиқишим коллектив хўжалик қишлоқ хўжалик меҳнатини уюштиришнинг ажойиб формаси эканлигини кўрсатиб берди.

Мен сизнинг мамлакатингиз тўғрисида, меҳмондўстлигингиз ҳақида жуда яхши эсдаликлар блан Ўзбекистондан жўнаб кетмоқдаман.

Мукержи жаноблари 12 октябрьда Москвага жўнаб кетди. (ЎзТАГ).

ФРАНЦИЯ СТУДЕНТЛАРИ ДЕЛЕГАЦИЯСИ ТОШКЕНТДАН ЖЎНАБ КЕТДИ

Франция студентлари Миллий союзи делегацияси а'золарининг Тошкентда бўлган группаси 12 октябрьда Москвага жўнаб кетди. Бу делегация Совет ёшлари антифашист комитетининг таклифи блан Совет Иттифоқига келган эди.

Меҳмонлар В. И. Ленин номли Ўрта Осиё Давлат университетида, музейларда ва Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг Р. Р. Шредер номли мевачилик институтида бўлдилар, шаҳарнинг хушманзара жойларини тамоша қилдилар. Делегация а'золари Ўрта Осиё ва Қозоғистон мусулмонлари диний назоратида бўлдилар, Орджоникидзе районига бориб машинада пахта териш қандай уюштирилганлигини кўздан кечирдилар. (ЎзТАГ).

Тошкент астрономия обсерваториясининг вақт службаси ҳар куни аниқ вақт сигналини бериб турипти. **Суратда:** илмий ходим ўртоқ **Н. А. Степанова** соатнинг аниқ вақтини беришга тайёрланмоқда.

И. Глауберзон фотоси.

ТИКУЧИЛАРНИНГ ЯНГИ МАҲСУЛОТИ

Чирчиқдаги тикучилик фабрикасининг коллективи ишлабчиқаришда ажойиб ютуқларга эришмоқда. Тикучилар маҳсулот турларини кўпайтириш учун астойдил курашаётирлар..

Коллектив мактаб ўқувчилари учун шерсть ва бошқа матолардан кийим тикишни ўзлаштириб, уни оммавий равишда ишлаб чиқаришга киришди. Сентябрь ойи ичида янги маҳсулотдан бирқанча комплект тайёрланиб, шаҳар магазинларига тарқатилди.

Л. МИШИН.

МЕХАНИЗАТОРЛАР УЧУН КОНЦЕРТЛАР

Оҳангарон шаҳар ижроия комитетининг маданият бўлими оталиқдаги Оҳангарон район механизаторлари ва колхозчиларига хизмат кўрсатиш учун концерт бригадаси ташкил этди. Концерт бригадаси составида кўмир разрезининг мотористкаларидан Л. Шпак, О. Умарова, «Узбекуголь» трестига қарашли паровоз депосининг электросварщиги В.Лебедь, шаҳар типографиясининг ҳарф терувчиси Р. Аҳмадиева, промкомбинат ишчиси Э. Жўраева ва бошқа ўртоқлар бор.

Яқинда концерт бригадаси биринчи Оҳангарон МТСида бўлиб, бешюздан ортиқ кишига концерт берди. Концерт программасида совет композиторларининг асарлари, рус, ўзбек, қозоқ, озарбайжон халқ қўшиқлари ва рақслари бор эди.

Ҳозир концерт бригадасининг а'золари янги программа тайёрламоқдалар.

Ф. ПЕТРОВ.

СУД ЗАЛИДАН

Ўзбошимча шофер жазоланди

Алексей Марков Олмалиқ шаҳридаги корхоналарнинг бирида шофер бўлиб ишлаб келган. У шу йилнинг 14 апрель куни кундуз соат 4 ларда ўзи бошқараётган «ЗИС» маркали «ЕЛ 23-25» машинасини шаҳарнинг марказий кўчасида соатига 15 километр тезликда ҳайдаш ўрнига 35—40 километр ҳайдаган. Натижада Марков 6 ёшли Абдиашина исмли қизни бостириб, ҳалок қилган.

Олмалиқ шаҳар 1-нчи участка халқ судди Марковнинг жиноий ишини кўриб чиқди. Судда ўзбошимча шофер ўз қилмишига тўла иқрор бўлган. Суд Алексей Андреевич Марковни 5 йил муддат блан аҳлоқ тузатиш меҳнат лагерига юборишга ва 2 йил сайлаш-сайланиш ҳуқуқидан маҳрум этишга ҳукм қилди.

Жиноятчи шаҳар халқ судининг ҳукмидан норози бўлиб, ишни қайта кўриб чиқиш учун область судига шикоят ариза берган. Тошкент область жиноят судлов коллегияси Марковнинг шикоят аризасини кўриб чиқди ва шаҳар халқ судининг ҳукмини тўғри деб топиб, уни ўз кучида қолдирди.

ОБ-ҲАВО МА'ЛУМОТИ

Тошкент об-ҳаво бюросининг ма'лумотига қараганда, бугун Тошкент областида ҳаво деярлик очиқ бўлади, температура 23—25 даража иссиқ бўлади.

Редактор З. ЕСЕНБОЕВ.

Машина-экскаватор станцияларининг ишига кўпроқ э'тибор берилсин

Областимизнинг Ховос, Мирзачўл ва Сирдар'ё районларининг кенг даштларида ўнлаб ер қазиш машиналари, экскаватор, бульдозер ва скреперлар ишламоқда. Бу қудратли машиналар шу йилнинг ўзидаёқ анчагина қўриқ ва бўз ерларни суғориш ва ўзлаштириш соҳасида бирқанча ишларни бажаришлари керак.

СССР Министрлар Совети ва КПСС Марказий Комитетининг «Ўзбекистон ССРда 1954—1958 йилларда пахтачиликни янада ривожлантириш тўғрисида» деб чиқарган қарорида яқин 2—3 йил ичида суғориладиган ерларнинг мелиоратив ҳолатини тубдан яхшилаш ва уларни бундан кейин қишлоқ хўжалик оборотидан асло чиқармаслик вазифасини қўйдилар.

Партия ва ҳукуматимизнинг қишлоқ хўжалигини янада ривожлантириш ҳақида қабул қилган қарорларини амалга оширишда областьдаги машина-экскаватор станциялари муҳим роль ўйнайдилар. Бу станциялар суғориш каналларини тозалаш ва ботқоқ ерларни қуритиб, уларни турли экинларни экишга тайёрлаш ишларини бажаришлари керак.

Область машина-экскаватор станциялари олдига бу йил 7,5 миллион кубометрдан зиёд ер ишларини бажариш вазифаси қўйилган эди. Аммо улар бу вазифани ҳали қониқарсиз бажармоқдалар.

Механизмлар блан бажарилиши лозим бўлган ер ишлари давлат топшириғи 8 ой давомида фақат 70,3 процент бажарилди. Айниқса, Бекобод ва Мирзачўл машина-экскаватор станциялари ёмон ишламоқдалар.

Областьдаги машина-экскаватор станциялари кўп миқдорда экскаватор ва ер қазувчи тиркалма машиналар блан та'минланган. Аммо бу қудратли техникадан тўғри фойдаланилмаётир, ер қазиш машиналари машина-экскаватор станциялари мастерскойларида ўз вақтида сифатли ремонт қилинмайди. Бу эса ер ишлари топшириқларининг бажарилмай қолишига сабаб бўлмоқда.

Машина-экскаватор станцияларининг раҳбарлари механизмлардан тўла фойдаланиш тадбирларини кўрмаётирлар. Масалан, Бекобод ва Мирзачўл машина-экскаватор станцияларида фақат май ва июнь ойларида 20 га яқин янги ер қазиш машиналари, шу жумладан 11 та экскаватор бекор туриб қолди. Натижада 250 минг кубометр ер ишлари бажарилмай қолди.

Бузилган ва шикастланган машиналар сифатли ремонт қилинмаётир. Капитал ва жорий ремонт ишларини бажаришда давлат томонидан белгиланган вақт нормаларига риоя қилинмайди. Экскаваторлар капитал ремонтда 45 кун ўрнига 100 кундан ҳам кўп туриб қолади. Масалан, Бекобод машина-экскаватор станциясида (директори Жлудов, бош инженери Басов ўртоқлар) Э—502 И—186 экскаватор капитал ремонтда 150 кундан ортиқ турган, 44-нчи скрепер эса 1953 йилдан буён ремонт қилинмасдан ётипти. Мирзачўл станциясида (директори Қозиев, бош инженери Қўлдашев ўртоқлар) ҳам кўп ковшли экскаватор 1953 йилнинг ноябридан бери ремонтсиз турипти.

Машина-экскаватор станцияларининг раҳбарлари мастерскойларни ускуналаш ва уларни ремонт учун зарур бўлган материаллар блан та'минлаш тадбирларини кўрмаётирлар. Бекобод станциясининг ремонт мастерскойида мавжуд станок-ускуна ва ремонтчилар составы блан машиналарни капитал ремонт қилиш эмас, ҳатто ўрта ремонт қилиш ҳам мумкин эмас. Бу ерда ремонтчилар орасида битта ҳам инженер ёки техник йўқ, станоклар ишга ярамайди.

Мирзачўл экскаватор станциясида ҳам аҳвол яхши эмас. Бу ерда экскаватор сингари мураккаб машиналар ярим кустарь усулда ремонт қилинади, натижада ремонт ишлари кўпга чўзилиб кетади.

Машина-экскаватор станцияларининг топшириқни ўз вақтида бажармасликларига суғориш системалари бошқармалари ва қурилиш-монтаж конторалари ҳам жавобгардирлар. Улар асосий заказчи бўлганлари ҳолда, иш об'ектлари ва смета-лойиҳа ҳужжатларини ўз вақтида бермайдилар. Натижада Тошкент ва Мирзачўл машина-экскаватор станциялари 250 минг, Бекобод станцияси эса 180 минг кубометр ер ишларини мутлақо шартномасиз бажарган. Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг «Машина-экскаватор станцияларининг ишларини яхшилаш тўғрисида» деб чиқарган қарорида шартномалар тузиш ва смета-лойиҳа ҳужжатларини топшириш муддатлари аниқ кўрсатиб берилган. Аммо Ўзбекистон ССР Сув хўжалиги министрлиги смета-лойиҳа ҳамда зарур ҳужжатларни белгиланган муддатда тайёрлаб бермаётир.

Иш об'екти ва смета-лойиҳа ҳужжатларининг ўз вақтида топширилмаслиги натижасида бажарилган ер ишлари учун ўз вақтида ҳақ тўланмаётир. Суғориш системалари бошқармасининг айби блан фақат Тошкент машина-экскаватор станцияси шу йилнинг биринчи ярмида 1 миллион 200 минг сўмдан кўпроқ пулни ўз вақтида ололмаган. Бу эса машина-экскаватор станцияларининг молия аҳволини оғирлаштириб, ёнилғи, мойлаш ҳамда эксплуатация материаллари учун пул тўланмай қолишига сабаб бўлмоқда.

Экскаватор станциялари блан суғориш системалари Бошқармаси ўртасида об'ектларда ишни уюштиришда тартиб йўқ. Экскаваторлар ма'лум об'ектдаги ишни тамомламай, иккинчи об'ектга кўчирилади.

Машина-экскаватор станциялари ишидаги бу камчиликлар ва тартибсизликларни тугатиш чораларини тезда кўриш лозим. Ўзбекистон ССР Сув хўжалиги министрлиги ва сув хўжалиги қурилиш тресті машина-экскаватор станцияларнинг иши блан қизиқишлари, уларга ўз вақтида амалий ёрдам кўрсатишлари лозим.

Шу кунларда республикамизнинг шонли 30 йиллиги ва Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 37 йиллиги шарафига бошланган социалистик мусобақа тобора кучаймоқда. Машина-экскаватор станцияларининг партия, комсомол ва касаба союз ташкилотлари ишчи ва хизматчилар ўртасида оммавий-сиёсий ишларни яхшилаб, социалистик мусобақани янада кучайтиришлари керак.

Кўпгина экскаватор машинистлари бу ватанпарварлик ҳаракатига қўшилиб, дуруст натижаларга эришмоқдалар. Сирдар'ё машина-экскаватор станциясининг старший машинисти ўртоқ Галиченко Э—502 И—377 экскаваторида ишлаб, йиллик топшириқни 143 процент, Э—502 И—376 экскаваторида ишлаётган старший машинист ўртоқ Строев — 118 процентга етказиб бажардилар.

Бу старший механиклар бошлиқ экскаваторларнинг экипажлари йил охиригача яна 60—80 минг кубометр ер ишларини бажариш юзасидан қўшимча мажбуриятлар олдилар.

Биринчи даражали техника блан та'минланган область машина-экскаватор станциялари экин майдонларининг мелиоратив ҳолатини яхшилаш, барча сув ресурсларидан унумли фойдаланишга эришиш ва 1954—1958 йилларда 180 минг гектар янги ерларни ўзлаштириш учун ер ишлари топшириқларини тўла ва ошириб бажаришга эришишлари керак.

Ф. ИЗЮМНИКОВ.

ТЕАТР ВА КИНОЛАРДА:

ҲАМЗА НОМЛИ ТЕАТРДА — 13/Х да **Алишер Навоий**, 14/Х да **Отелло.**

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — 13/Х да **катта цирк тамошалари.** Аттракцион — **«Ўргатилган ҳинд филлари».** Ўргатувчи РСФСРда хизмат кўрсатган артист **А. Корнилов.** Тамоша кеч соат 8 да бошланади.

ҚИШКИ КИНОТЕАТРЛАРДА:

«РОДИНА», НАВОИЙ номли, «ИСКРА», «ЁШ ГВАРДИЯ», «ЎЗБЕКИСТОН», «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ», «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» — янги чехословак бадиий фильми **Нюрнбергдан чиққан экспресс.**

НАВОИЙ номли — кундуз соат 4 ярымда **Халқ талантлари.**

ЁЗГИ КИНОТЕАТРЛАРДА:

«ВАТАН», НАВОИЙ номли, «ИСКРА», «ХИВА», «УДАРНИК», ТЕЛЬМАН номли, КИРОВ номли — **Нюрнбергдан чиққан экспресс.**

ПУШКИН номли — **Дайди** (1-нчи серия).

„Тошкент ҳақиқати" ва „Ташкентская правда" ОБЛАСТЬ ГАЗЕТАЛАРИГА ноябрь ойи учун ва 1954 йилнинг охиригача

обуна қабул қилиш давом этмоқда

Айрим кишилардан обуна муассаса ва ташкилотлардаги обуна пунктларида, шунингдек почта ва «Союзпечать» бўлимларида қабул қилинади.

ТОШКЕНТ ТАКСОМОТОР ПАРКИ гражданларга билдирадики,

ТАКСОМОТОРЛАРДАН ФОЙДАЛАНИШ ТАРИФЛАРИ

1954 йил 1 октябрьдан бошлаб

КАМАЙТИРИЛГАН.

Таксомоторлардан фойдаланиш ҳақи қуйидагича белгиланган:

1. **Енгил М-20 таксомоторларида** — 1 машинакилометри учун 1 сўм 50 тийин, мижоз ихтиёрида тўхтаб турган вақтнинг ҳар соати учун — 15 сўм.

2. **Юк таксомоторларида** — 1 машинакилометри учун 2 сўм, мижоз ихтиёрида тўхтаб турган вақтнинг ҳар соати учун — 20 сўм.

РЕДАКЦИЯ ВА НАШРИЕТ АДРЕСИ: Тошкент. «Правда Востока» кўчаси, № 34. РЕДАКЦИЯ БЎЛИМЛАРИНИНГ ТЕЛЕФОНЛАРИ: коммутатор — 36334 ва 33262 орқали Партия турмуши бўлими—136, Пропаганда бўлими—157. Совет қурилиши бўлими — 132. Маданият бўлими — 132, Адабиёт ва сан'ат бўлими — 39040. Қишлоқ хўжалик бўлими — 135. Саноат ва транспорт бўлими — 132, Хатлар бўлими — 132 Секретариат—34048, Э'лонлар бўлими—38142

Р07564. «Қизил Ўзбекистон», «Правда Востока» ва «Ўзбекистони сурх» бирлашган нашриётининг босмахонаси. Нашр. № 1485.